

Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání

MONTESSORI PASTVINY

č.j.2/2020, platný od 1.9.2020

Obsah

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
MATERIÁLNÍ PODMÍNKY	5
CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	5
CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ	5
DLOUHODOBÉ PROJEKTY A SPOLUPRÁCE:	6
SPOLUPRÁCE S RODIČI	6
CHAKTERISTIKA ŠVP	8
ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	8
MONTESSORI PRINCIPY, NA KTERÝCH JE PROGRAM ZALOŽEN:	8
ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	13
ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	14
UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ MONTESSORI	19
UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ MONTESSORI	20
UČEBNÍ OSNOVY 1. STUPEŇ	21
Název vyučovacího předmětu: Český jazyk.....	22
Název vyučovacího předmětu: Anglický jazyk	31
Název vyučovacího předmětu: Matematika	34
Název vyučovacího předmětu: Orbis pictus.....	38
Název vyučovacího předmětu: Práce, zdraví, kultura	50
UČEBNÍ OSNOVY 2. STUPEŇ	60
Název vyučovacího předmětu: Český jazyk.....	61
Název vyučovacího předmětu: Anglický jazyk	68
Název vyučovacího předmětu: Matematika	74

Název vyučovacího předmětu: Labyrint světa	80
Název vyučovacího předmětu: Kosmická výchova	101
Název vyučovacího předmětu: Práce a umění	117
Název vyučovacího předmětu: Tělesná výchova	129
Název vyučovacího předmětu: Španělský jazyk	134
PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	137

Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu:

Montessori Pastviny, č.j.2/2020

Předkladatel :

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Brno, Pastviny 70, příspěvková organizace
IZO:	600108481
IČ :	60555882
DIČ:	CZ60555882 (od 2.2.2015)
Adresa:	Pastviny 70, 624 00 Brno
Ředitelka:	Mgr. Markéta Olbertová
Koordinátor ŠVP:	Mgr. Zita Fedorková

Kontakty:

Telefon:	541 223 119
e-mail:	reditelka@zspastviny.cz
web:	www.zspastviny.cz, www.montessori-pastviny.cz

Zřizovatel:

Statutární město Brno, MČ Brno-Komín
Vavřínecká 15, 624 00 Brno-Komín
Tel.: 541 428 187
e-mail: blatna@komin.brno.cz

Charakteristika školy

Základní škola Brno, Pastviny 70, nyní **Základní škola a Mateřská škola Brno, Pastviny 70, příspěvková organizace**, byla otevřena 1. září 1978.

Od 1. září 2008 se součástí školy nově staly i třídy pracující dle principů Montessori pedagogiky. Postupně narůstal počet žáků i počet tříd podle Montessori. Od 1.9.2018 přešli žáci poprvé z prvního stupně tříd podle Montessori na druhý stupeň podle Montessori. K 1.9.2020 se bude ve třech třídách prvního trojročí, jedné třídě druhého trojročí a jedné třídě druhého stupně vzdělávat 111 žáků.

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Montessori třídy byly umístěny v prostorách školy. Zpočátku chybělo vybavení Montessori pomůckami, proto škola realizovala v letech 2011/2012 projekt "Podpora Montessori pedagogiky na ZŠ Pastviny" (CZ.1.07/1.1.02/03.0036), jeho realizace významně přispěla k vybavení tříd nábytkem a především pomůckami a zajištění Montessori vzdělávání pedagogů. Na dalším postupném dovybavování pomůckami se podílí Spolek rodičů Montessori Pastviny, který vznikl při otevření první Montessori třídy.

Od 1. září 2020 se Montessori třídy prvního stupně přesunou do nově vybudované přístavby stávající budovy školy. Přístavba je realizací projektu _____ -

Montessori třídy získaly nové moderní prostory v souladu s principy Montessori, nové vybavení nábytkem, samostatný vchod a šatny, prostor pro společná setkávání a PC učebnu. Učitelé budou mít sborovnu, třídy i sborovna je vybavena PC. Součástí realizace projektu je dovybavení tříd především druhého stupně Montessori pomůckami a materiálem pro výuku anglického jazyka. Nově vybudovaný prostor bude v odpoledních hodinách využíván školní družinou. Druhostupňoví žáci zůstávají ve stávajících prostorách, budou využívat PC učebnu a šatny v přístavbě.

CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Montessori třídy jsou součástí školy, v jejímž čele stojí ředitelka, ve vedení jsou dále tři zástupkyně ředitelky pro ZŠ, jedna zástupkyně ředitelky v MŠ, vedoucí vychovatelka školní družiny. Učitelský sbor v Montessori třídách se skládá ze 4 učitelek 1. stupně, z nichž 3 jsou absolventky Diplomovaného kurzu Montessori, 5 učitelek 2. stupně s odpovídající aprobací, 1 kvalifikovaná učitelka anglického jazyka, 1 učitelka hudební výchovy a 1 učitel TV. V Montessori týmu jsou dále 3 asistenti pedagoga, hrazení Spolkem rodičů, 3 asistenti pedagoga v rámci inkluzivního vzdělávání a 2 vychovatelky školní družiny.

CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ

V Montessori třídách jsou žáci spádoví z Komína ale i velká část nespádových žáků a dětí cizinců.

DLOUHODOBÉ PROJEKTY A SPOLUPRÁCE:

- Škola je zapojena do projektu Ovoce do škol a celobrněnského projektu „Otevřené školy“.
- Učitelé i žáci organizují a účastní se projektu ke Dni Země zaměřený na ekologickou a environmentální výchovu dětí.
- Škola pořádá a žáci navštěvují besedy s odborníky v rámci prevence sociálně-patologických jevů.
- Abychom umožnili dětem poznat jiné prostředí a ostatní v jiných situacích, škola organizuje ozdravné pobyty v přírodě a výlety.
- Abychom propojili teorii se skutečným životem, organizujeme exkurze do státních institucí, ekologických center, muzeí, galerií, pracovišť apod. a pořádáme besedy s odborníky.
- Ve spolupráci se Spolkem rodičů pořádáme pravidelná neformální setkávání- rodičovské večery, dílničky, společné výlety, slavnosti a jiné akce, do kterých jsou zapojeni jak žáci, tak jejich rodiče.
- V roce 2019 získala škola pronájem pozemku-budoucí Montessori školní zahrady, ve spolupráci se Spolkem pracujeme na projektu Školní zahrada
- Škola pořádá Den otevřených dveří-dopoledne věnované setkání žáků, budoucích žáků, rodičů a jiných subjektů. Kromě toho mají rodiče po předchozí domluvě během vyučování volný vstup do třídy (za dodržení „Pravidel pro návštěvy“)
- Naše škola má statut **Fakultní školy** – spolupracuje s Pedagogickou fakultou Masarykovy univerzity a pomáhá studentům pedagogických směrů rozvíjet a uplatňovat svoje teoretické poznatky v běžné školní praxi.
- Spolupracujeme také s různými Montessori organizacemi (Společnost Montessori ČR, Montessori Morava, Erudio Montessori, Institut celostního vzdělávání, atd.) a školami (např. Na Beránku, ZŠ Kladno, ZŠ Gajdošova, Na Rovině Chrudim)

SPOLUPRÁCE S RODIČI

Spolupráce s rodiči je propojením teorie se skutečným životem, podporuje sounáležitost a rozvíjí vztahy.

- Rodiče spolupracují při přípravě tříd a Montessori materiálu před zahájením školního roku i v jeho průběhu, účastní se besed a přednášek.
- Dvakrát ročně (většinou ve čtvrtletí a třičtvrtletí) nabízí třídní učitel tzv. konzultační hodiny – setkání učitel – žák – rodič. Na nich společně hodnotí dosavadní práci. V případě potřeby (učitele, žáka, rodiče nebo školy) může být konzultačních hodin více.
- Třikrát ročně (většinou v září, lednu a červnu) probíhají třídní schůzky.
- O svých dětech se mohou rodiče kdykoliv během roku informovat při osobním setkání s učitelem nebo telefonem či mailem. Na čas a způsobu, jakým bude tato komunikace probíhat, se učitel s rodiči domluví na prvních třídních schůzkách.
- Většina informací týkajících se probíhajících akcí a organizačních záležitostí jsou na

našich webových stránkách www.zspastviny.cz, www.montessori-pastviny.cz nebo v informačním systému Edookit, ke kterému každý rodič obdrží přístupové heslo.

- Jakékoli výchovné, výukové či jiné záležitosti lze konzultovat rovněž s výchovnými poradkyněmi pro první a druhý stupeň, s metodičkou prevence sociálně patologických jevů nebo školní psycholožkou (kontakty jsou k dispozici na www.zspastviny.cz).

CHAKTERISTIKA ŠVP

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Montessori ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV, které realizuje pomocí principů Montessori pedagogiky.

Cílem Montessori pedagogiky je pomáhat dítěti poznávat svět i sebe sama. V souladu se svými individuálními a vývojovými možnostmi si žák osvojuje mateřský jazyk i jazyky cizí, matematiku, poznává svět přírody, svět lidí a svět tradic, kultury a umění, věnuje se tělesným i pracovním aktivitám. Prostřednictvím jednotlivých témat se žáci učí používat nejen jednoduché kognitivní (poznávací) procesy jako zapamatování a porozumění, ale hlavně kognitivní procesy vyšší náročnosti, kdy získané dovednosti a vědomosti používají, analyzují, hodnotí a tvořivě s nimi nakládají (viz. Bloomova taxonomie kognitivních procesů). Žáci mají možnost své činnosti vykonávat jak samostatně, tak při nich spolupracovat s ostatními.

MONTESSORI PRINCIPY, NA KTERÝCH JE PROGRAM ZALOŽEN:

V textu jsou použity zkratky kompetencí Rámcově vzdělávacího programu, které jsou těmito principy realizovány:

KU – kompetence k učení

KŘP – kompetence k řešení problémů

KK – kompetence komunikativní

KSP – kompetence sociální a personální

KO – kompetence občanské

KP – kompetence pracovní

Respekt k vývojovým fázím dětí

Každá fáze vývoje dítěte má svá specifika.

Pro děti ve věku 6-12 je to hlavně (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP):

- potřeba nasytit touhu po vědě (zkoumání světa a poznávání příčin a souvislostí), porozumět světu
- socializace (vztahy, hledání svého místa ve skupině, ve vesmíru)
- morálka (dodržování pravidel, zkoumání toho, co je dobré a co špatné)
- objevování světa venku mimo třídu
- samostatnost (pomoz mi, abych to dokázal a přišel na to sám)
- rozvíjení fyzické a pohybové zdatnosti
- představivost a schopnost abstrakce
- učení se skrze příběhy, identifikace se s hrdinou

Pro děti ve věku 12 – 18 je to především (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP):

- zkoumání sebe sama a svého místa ve světě
- vlastní prospěšnost a užitečnost pro společnost
- řešení reálných problémů

- manuální činnost

Senzitivní fáze

Montessori pedagogika vychází z faktu, že každé dítě má období, kdy je citlivé na vstřebávání určitého druhu dovedností nebo vědomostí, každé dítě má toto období jindy. Učitelé a rodiče se pozorováním dítěte snaží tuto fázi rozpoznat a respektovat, čekat, až dítě k této fázi dospěje. (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP)

Vnitřní motivace

Montessori pedagogika vychází z předpokladu, že **žáci** mají opravdový zájem a touhu poznat, naučit se a uplatnit nové znalosti v praxi. Učitel jako průvodce tuto vnitřní motivaci podporuje. (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP)

Ke zvýšení vnitřní motivace žáků přispívá propojení teorie s praxí. Učitel nabízí žákům smysluplné činnosti a možnosti řešení reálných problémů. Svě vědomosti a dovednosti získávají pomocí praktických činností a projektů.

Učení se mimo prostor třídy

Díky besedám, exkurzím a návštěvám různých organizací žáci poznávají, kde a jak využít získané vědomosti a dovednosti, zkoumají, jak mohou prospět společnosti a co je zajímavé. Jsou vedeni k zodpovědnosti za své chování, a k uvědomění si svého vlivu na fungování komunity. Na výletech, exkurzích a ozdravných pobytech žáci poznávají přírodu, budují si k ní vztah a zkoumají, jaké chování je k ní ohleduplné. (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP)

Připravené prostředí

Prostředí, kde se žák učí, by mělo být příjemné, estetické a obsahovat adekvátní nabídky lákavých podnětů ke zkoumání a objevování.

Součástí připraveného prostředí je také učitel, příjemná atmosféra, dobré vztahy a řád. Prostředí by mělo být připravené tak, aby v něm bylo snadné dodržovat dohodnutá pravidla. Připravené prostředí respektuje žáka jako individualitu i celou skupinu. (KU, KK, KSP, KP)

Žáci se podílejí na tvorbě a péči o připravené prostředí. Jsou vedeni k tomu, aby udržovali řád a pořádek v prostorech sloužících ve výuce, třídí odpad, ví o možnosti využití ekologicky šetrných úklidových prostředků atd.

Žáky a rodiče zapojujeme do plánování a realizace třídních, školních a mimoškolních akcí (např. zápis do 1. tříd, zahradní slavnosti, Vánoční dílničky, výlety atd.), čímž budujeme pocit sounáležitosti s životem školy a školu jako komunitní centrum. (KŘP, KK, KSP, KO, KP)

Tyto činnosti vedou děti k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a své činy. (KO)

Bezpečné prostředí jako základ pro učení

Při hodnocení práce žáků používáme popisnou slovní zpětnou vazbu. Vedeme žáky k sebekontrolě a sebehodnocení, důležitá je také radost z dokončené práce a vyřešeného úkolu. Žáci se učí přijímat a dávat konstruktivní zpětnou vazbu, oceňovat sebe i ostatní, což jim pomáhá jejich práci zlepšovat. Vzorem pro udělování zpětné vazby je učitel.

Ke sledování a hodnocení průběhu práce slouží také sběr vlastních materiálů do portfolia. Součástí zpětné vazby je práce s přirozenými důsledky za své jednání. (KU, KŘP, KK, KSP, KP)

Žáci poznávají své potřeby, pozitivní i negativní emoce, učí se je s respektem vyjadřovat, naslouchat druhým, vytvořit si a říct svůj názor. Učí se také efektivně a citlivě řešit různé situace nebo konflikty se spolužáky, dohodnout se. (KŘP, KK, KSP, KO)

Velkou pozornost věnujeme tomu, aby se žáci vzájemně poznali, uměli se přijímat a oceňovat i ve svých odlišnostech. (KSP, KO)

K otevřené a partnerské komunikaci mají žáci příležitost např. na komunitním kruhu. (KŘP, KK, KSP, KO)

Důraz klademe také na soulad spolupráci mezi rodinou a školou. Rodiče mají po předchozí domluvě přístup do výuky, společně se Spolkem rodičů organizujeme různé vzdělávací, odpočinkové, tvůrčí, poznávací a sportovní aktivity. (KU, KŘP, KK, KSP, KP, KO)

Volná práce

Žák je veden k tomu, aby se sám uměl rozhodnout, co, jak, kde, s kým a jak dlouho bude dělat. Ve vyšších ročnících si plánuje si svoji práci do týdenních plánů. Žáci tak rozvíjí své individuální schopnosti, poznávají své silné a slabé stránky a pracují s nimi. K tomu je potřeba dostatečně motivující připravené prostředí a dodržování společně dohodnutých pravidel. (KU, KŘP, KP)

Svobodná volba rozvíjí u žáků samostatnost, zodpovědnost, tvořivost, hledání vlastní cesty. Vedeme je tak k samostatnosti, aktivní práci, vlastní zodpovědnosti za svou volbu a jednání a sebepoznání, kdy se seznamují se svými schopnostmi a možnostmi a stávají se způsobilými stanovit a realizovat svůj další životní program. Získávají dovednost rozhodovat se podle svých reálných zájmů, možností, vědomostí a dovedností. Poznávají různé způsoby učení a učí se volit takový způsob, který je pro ně účinný. (KU, KŘP, KK, KSP, KP, KO)

Pro usnadnění orientace žáka v jeho povinném vzdělávacím obsahu pro dané období jsou mu učitelem poskytnuty myšlenkové mapy nebo jiné typy přehledu vzdělávacího obsahu. Přehledy, nabízené prezentace a činnosti učí žáky plánovat svou práci, realizovat ji, dokončovat a vést záznamy o svých úkolech i výstupech. Tyto přehledy slouží jako podklad k hodnocení a sebehodnocení žáka. (KU, KŘP, KK, KSP, KP, KO)

Učitel dbá na to, aby každá práce dostala zpětnou vazbu – od učitele písemně nebo ústně, žákovou prezentací před třídou, zpětnou vazbou od spolužáků, samokontrolou či jinak. (KU, KK)

Pro samostatnou práci je žákům umožněn pohyb v prostorách školy, jednotlivých tříd i v době vyučování. Žáci mají během vyučování přístup k celému Montessori materiálu, odborné literatuře i beletrii a mohou také využívat počítače s připojením na internet. Žáci se tak učí pracovat s informacemi – hledat podstatné, třídit je, kriticky vyhodnotit a využít smysluplně a tvořivě pro svou práci. (KŘP, KP)

Montessori materiál je k dispozici v omezeném množství, což žáky vede k trpělivosti, schopnosti počkat a dohodnout se. (KSP)

Polarizace (koncentrace) pozornosti

Polarizace pozornosti má čtyři fáze:

- dítě hledá, s čím, jak, kdy, kde a s kým bude pracovat
- dítě soustředěně pracuje
- dítě se nasytilo a dokončilo práci
- dítě práci vstřebává a odpočívá

Koncentraci pozornosti umožňuje organizace vzdělávání, které probíhá v blocích, tak, aby žák disponoval dostatečným časem pro práci.

Učitel jako průvodce

Klíčovým úkolem Montessori učitele je pozorovat, jaké jsou potřeby žáků, reagovat na ně a podpořit žáky, aby věci dokázali sami. Žáci se učí zvládnout úkol sami, s podporou pomůcek a dalšího didaktického materiálu, prezentací a dalších materiálů. V případě, že se jim to nedaří, učí se požádat o pomoc své spolužáky nebo průvodce. Učitel je autentický a motivuje děti svým nadšením. (KU, KŘP, KK, KSP, KP)

Nové téma je žákům samostatně nebo ve skupině představeno evokační prezentací se zadáním další možné práce. (KU, KŘP, KK, KSP, KP, KO)

S ohledem na aktuální potřeby dítěte učitel využívá různé metody a formy práce – skupinovou nebo samostatnou práci, prezentaci pro celou třídu, projektovou či problémovou výuku, pokusy a laboratorní cvičení, hry, besedy, pracovní činnosti, atd. (KU, KŘP, KK, KSP, KP, KO)

Učitelé jsou k dispozici žákům také jako odborní konzultanti při práci na projektech a jiných úkolech. (KU, KŘP, KK, KP)

Výchova k míru, respektovat a být respektován

Žák je veden k volné a svobodné práci a současně vnímá okolí a potřeby ostatních. Je respektován a je veden k tomu, aby respektoval ostatní. Žáci a učitelé společně tvoří pravidla chování, pravidla různých činností a úkolů. (KŘP, KK, KSP, KO)

Od konkrétního k abstraktnímu

K abstraktním myšlenkovým operacím žák dochází skrze zkoumání konkrétního materiálu. (KU, KŘP, KP)

Celostní učení

Žák poznává svět v souvislostech. Výuka je koncipována tak, aby rozvíjel nejen své myšlení, ale také fyzickou a sociální složku své osobnosti a zkoumal sám sebe. (KU, KŘP, KK, KSP, KP, KO)

Věkově smíšené skupiny

Žáci pracují ve věkově smíšených skupinách, ideálně v trojročích. Rozvíjíme tak u nich schopnost spolupráce (žáci si navzájem pomáhají, učí se od sebe navzájem, motivují se a upevňují si své schopnosti), tolerance (respekt k individuálnímu tempu, k potřebám ostatních, k odlišnostem), získávají větší zodpovědnost za fungování skupiny, rozvíjí své sociální a komunikační dovednosti, vedou se vzájemně k dodržování pravidel. Ve věkově smíšené skupině je tak přirozeně snížen výskyt srovnávání a soutěživosti. (KU, KŘP, KK, KSP, KP, KO)

Role rodiče

Rodič (stejně jako učitel) podle svých individuálních schopností a možností:

- Poskytuje dítěti především láskyplné prostředí.
- Pečuje o sebe (spokojený rodič = spokojené dítě).
- Uvědomuje si, že je pro dítě vzorem.
- Poskytuje dítěti možnost, aby bylo připravené na výuku (odpočaté, najezené, dostatečně pohybově uspokojené atd.)
- Snaží se udržovat rovnováhu mezi poskytováním dostatečné svobody (aby dítě mohlo být samostatné a zažívat přirozené důsledky) a vedením (pokud je potřeba, pomoci dítěti, aby samo mohlo plnit své úkoly); zpovzdálí sleduje, jak se dítěti daří.
- Je partnerem při řešení problémů týkajících se dítěte. K tomu je důležitá vzájemná otevřená komunikace (sdělování okolností, které dítě mohou ovlivňovat) a práce na

budování důvěry mezi rodičem a učitelem.

- Účastní se setkávání učitelů s rodiči, třídních schůzek, výletů a brigád a jiných akcí pořádaných pro rodiče školou nebo Spolkem rodičů.
- Je aktivním členem Spolku rodičů a plní své finanční závazky k tomuto Spolku.
- Aktivně se podílí na chodu školy (péče o prostředí, materiál, organizace akcí a exkurzí, předávání svých vědomostí a dovedností dětem nebo učitelům).
- Inspiruje dítě především v tom, co není škola schopna předat.
- Je si vědom svých obav, naučených způsobů chování a toho, jak ho ovlivňují v jednání týkajících se dítěte.
- Sleduje maily, webové stránky, informační systém školy EDOOKIT a záznamníky žáků.
- Zná své práva a povinnosti, které vyplývají ze školního řádu (omlouvání absence, vyzvedávání dítěte, atd.).
- Respektuje, že žák ve škole nesmí používat mobilní telefon a v případě potřeby s dítětem komunikuje prostřednictvím učitele.

Postup při řešení problému:

1. Pokud se objeví nějaký problém, který rodič potřebuje vyřešit, zkusí to nejprve s dítětem. (rodič – dítě)
2. Jestli nedorazí k vyřešení, obrátí se na učitele. (rodič – žák - učitel)
3. Pokud ani to nepomůže, obrátí se na celý tým pedagogů Montessori (popř. jiných učitelů, kteří s Montessori spolupracují). (rodič – žák – učitel – ostatní pedagogové)
4. Bude-li potřeba, přizve se výchovný poradce, metodik prevence, psycholog.
5. V případě, že situace ještě nebude vyřešena, obrátí se na vedení školy.

ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Vzdělávací program školy je nastaven tak, aby umožňoval rozvoj každého žáka ve prospěch dosažení jeho osobního maxima.

Škola vyhledává žáky, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. Členové Školního poradenského pracoviště (výchovní poradci, metodikové prevence, školní psycholog a speciální pedagog) se pravidelně schází a řeší případné problémy. Výchovní poradci navrhnou postupy, pomáhají třídním učitelům, poskytují poradenství pro zákonné zástupce. Speciální pedagogové poskytují konzultace v rámci nastavení podpůrných opatření. Vedoucí ŠPP komunikuje s poradenskými zařízeními, je koordinátorem podpůrných opatření. Společně s vyučujícími, rodiči a poradenskými zařízeními tato opatření sleduje a vyhodnocuje.

Škola vytváří podmínky pro společné vzdělávání žáků s různými předpoklady pro vzdělávání. Rovné podmínky ke vzdělávání jsou zajišťovány zavedením podpůrných opatření, kterými se vyrovnávají vzdělávací možnosti žáků. Pokud žák potřebuje podporu z důvodu svých speciálních vzdělávacích potřeb, výuka je individualizována, případně je třídním učitelem za pomoci výchovného poradce a speciálního pedagoga vypracován plán pedagogické podpory (PLPP). První stupeň podpory je plně v kompetenci školy, slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání.

Jestliže podpůrná opatření prvního stupně nejsou dostačující, škola doporučí vyšetření žáka ve školském poradenském zařízení. To může navrhnout vyšší míru podpory, případně sestavení individuálního vzdělávacího plánu (IVP). IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími jednotlivých předmětů a výchovnými poradci.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

v oblasti metod výuky:

- individualizace výuky a diferenciací výuky
- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- zavádění různých forem hodnocení (formativní neboli průběžné, modifikace ověřování znalostí – krácení hodnoceného apod., finální hodnocení – periodické posuzování prospěchu), využívání slovního hodnocení a preference motivačního charakteru hodnocení
- přesná kritéria hodnocení s možností oprav

v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- využívání skupinové výuky
- individuální a skupinové projekty
- zařazení žáka do předmětu speciální pedagogické péče
- zařazení žáka do pedagogické intervence
- podpora asistentem pedagoga.

ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S LMP

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Škola rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Žáci se účastní soutěží, olympiád, jsou podporováni v rozvíjení všech aktivit, o které projevují zájem. Ve vyučování mají připravenou práci tak, aby se rozvíjely jejich dovednosti v oblastech jejich nadání.

Pokud se dítě jeví jako mimořádně nadané, je odesláno se souhlasem zákonných zástupců na vyšetření do Pedagogicko-psychologické poradny, která může navrhnout vyšší míru podpory, případně sestavení IVP. IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími jednotlivých předmětů a výchovnými poradci.

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností poznávání	OP	OP	OP	OP	OP
Sebepoznání a sebepojetí	OP	OP	OP	OP	OP
Seberegulace a sebeorganizace	OP	OP	OP	OP	OP
Psychohygiena	OP	OP	OP	OP	OP
Kreativita	OP	OP	OP	OP	OP
Poznávání lidí	OP	OP	OP	OP	OP
Mezilidské vztahy	OP	OP	OP	OP	OP
Komunikace	OP	OP	OP	OP	OP
Kooperace a kompetice	OP	OP	OP	OP	OP
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	OP	OP	OP	OP	OP
Hodnoty, postoje, praktická etika	OP	OP	OP	OP	OP

TO	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopností poznávání	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV

Sebezpoznání a sebezpojetí	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Seberegulace a sebeorganizace	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Psychohygiena	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Kreativita	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Poznávání lidí	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Mezilidské vztahy	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Komunikace	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Kooperace a kompetice	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Hodnoty, postoje, praktická etika	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV

Výchova demokratického občana (VDO)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola	OP	OP	OP	OP	OP
Občan, občanská společnost a stát	OP	OP	OP	OP	OP
Formy participace občanů v politickém životě				OP	OP
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				OP	OP

TO	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	OP	OP	LS, KV	LS, KV
Občan, občanská společnost a stát	OP	OP	KV	KV
Formy participace občanů v politickém životě	OP	OP	KV	KV
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	OP	OP	KV	KV

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá	OP	OP	OP	OP	OP
Objevujeme Evropu a svět	OP	OP	OP	OP	OP
Jsmo Evropané	OP	OP	OP	OP	OP

TO	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ	LS, KV, AJ, DCJ
Objevujeme Evropu a svět	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ	LS, KV, AJ, DCJ
Jsmo Evropané	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ	LS, KV, AJ, DCJ

Multikulturní výchova (MkV)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní difference	OP	OP	OP	OP	OP
Lidské vztahy	OP	OP	OP	OP	OP
Etnický původ	OP	OP	OP	OP	OP
Multikulturalita	OP	OP	OP	OP	OP
Princip sociálního smíru a solidarity				OP	OP

TO	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní difference	OP	OP	KV, AJ	KV, AJ
Lidské vztahy	OP	OP	KV, LS, AJ	KV, LS, AJ
Etnický původ		OP	LS, AJ	LS, AJ
Multikulturalita		OP	KV, LS, AJ	KV, LS, AJ
Princip sociálního smíru a solidarity	OP	OP	KV, LS, AJ	KV, LS, AJ

Environmentální výchova (EV)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy	OP	OP	OP	OP	OP
Základní podmínky života	OP	OP	OP	OP	OP

Lidské aktivity a problémy životního prostředí	OP	OP	OP	OP	OP
Vztah člověka k prostředí	OP	OP	OP	OP	OP

TO	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	OP	OP	KV	
Základní podmínky života	OP	OP	KV	KV
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	OP	OP	LS, KV	LS, KV
Vztah člověka k prostředí	OP	OP	LS, KV	LS, KV

Mediální výchova (MV)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	OP	OP	OP	OP	OP
Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality				OP	OP
Stavba mediálních sdělení				OP	OP
Vnímání autora mediálních sdělení				OP	OP
Fungování a vliv médií ve společnosti				OP	OP
Tvorba mediálního sdělení				OP	OP
Práce v realizačním týmu				OP	OP

TO	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	OP	OP	LS, KV, AJ	LS, KV, AJ
Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality	OP	OP	LS, KV, AJ	LS, KV, AJ

Stavba mediálních sdělení	OP	OP	LS, KV, AJ	LS, KV, AJ
Vnímání autora mediálních sdělení	OP	OP	LS, KV, AJ	LS, KV, AJ
Fungování a vliv médií ve společnosti	OP	OP	LS, KV, AJ	LS, KV, AJ
Tvorba mediálního sdělení	OP	OP	LS, KV, AJ	LS, KV, AJ
Práce v realizačním týmu	OP	OP	LS, KV, AJ, Tv	LS, KV, AJ, Tv

Učební plán pro 1. stupeň Montessori

Tabulace učebního plánu, využití časové dotace dle RVP

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	ŠVP celkem	Disponibilní h.	RVP
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	5	25	5	20
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9	8	8	7	7	39	6	33
	Anglický jazyk	0	2	3	3	3	11	2	9
Informační a komunikační technologie	Orbis pictus	0	0	0	1	1	2	1	1
Člověk a jeho svět		2	2	3	3	4	14	2	12
Umění a kultura	Práce, zdraví, kultura	2	2	2	3	3	12	0	12
Člověk a zdraví		2	2	2	2	2	10	0	10
Člověk a svět práce		1	1	1	1	1	5	0	5
	celkem	21	22	24	25	26	118	16	102

Učební plán pro 2. stupeň Montessori

Tabulace učebního plánu, využití časové dotace dle RVP

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	ŠVP celkem	Disponibilní h.	RVP
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	19	4	15
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	5	4	4	18	3	15
	Anglický jazyk	4	3	3	3	13	1	12
Informační a komunikační technologie	Labyrint světa	1	1	1	0	3	2	1
Člověk a společnost		3	3	3	3	12	1	11
Člověk a zdraví		0	0	1	1	2	0	2
Člověk a příroda	Kosmická výchova	6	7	7	7	27	6	21
Umění a kultura	Práce a umění	3	3	2	2	10	0	10
Člověk a svět práce		1	1	1	1	4	1	3
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0	8
Další cizí jazyk	Španělský jazyk	-	-	3	3	6	0	6
		29	30	32	31	122	18	104

Učební osnovy 1. stupeň

Pro lepší orientaci je pro vzdělávací předmět zavedeno barevné kódování:

Český jazyk

Cizí jazyk

Matematika a její aplikace

Informační a komunikační technologie

Člověk a jeho svět

Hudební výchova

Výtvarná výchova

Tělesná výchova

Člověk a svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu: Český jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
9	8	8	7	7

Organizační vymezení

Žáci pracují ve vyučovacích blocích, k práci využívají Montessori pomůcek, postupně přecházejí od práce nad pomůckou k písemným záznamům. Práci si plánují tak, aby absolvovali prezentace k novému tématu a samostatně si procvičili a ověřili zvládnutí daného učiva. Výstupy ukládají do portfolia, prezentují před skupinou, spolupracují nad různými tématy.

Kromě činnosti samé je pro dítě důležité také pozorování ostatních, díky čemuž si také osvojuje různé dovednosti.

Učitel žáky v procesu učení vede a motivuje je k další činnosti různými evokacemi. Může to být příběh, ukázka práce s pomůckou, ukázka tvorby nebo nastolení problému, který je potřeba vyřešit. Tam, kde je to možné, ponechává volbu výběru učiva na žákovi. Přehled výstupů tedy není v plánu okruhů učiva seřazen chronologicky nebo doplněn údaji o příslušném ročníku. Žáci nemusí postupovat daným jednotným pořadím činností, ale mohou si vybírat z nabídky podle svého zájmu. Učitel sleduje jejich práci i výsledky tak, aby žáci postupně naplňovali vzdělávací cíle.

Obsahové vymezení

Vzdělávání v předmětu Český jazyk směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností.

Cílem jazykové výuky je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí.

Součástí realizace vzdělávacího obsahu jsou Velké příběhy – Příběh o vzniku Vesmíru, Příběh o vzniku Země, Příběh o vzniku života na Zemi, Příběh o vývoji člověka, Příběh o vzniku písma a Příběh o vzniku číslic, Příběh o rostlinách a Příběh o Lidském těle. Postupně vznikají i příběhy další. Tyto příběhy motivují žáky ke zkoumání světa okolo a nabízí jim spoustu možností další práce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Dbáme a zajišťujeme připravené prostředí se specifickým materiálem, který žák používá v rámci svých individuálních možností a potřeb. (KU, KŘP, KSP, KO)

Plně respektujeme možnost výběru místa a spolupráce žáků. (KU, KO, KSP, KŘP, KP)

Pravidelně žákům nabízíme společné aktivizující práce k úvodu projektu i v rámci něj. (KU, KK, KSP, KŘP)

Pravidelně žákům nabízíme společné aktivizující práce ke čtení, psaní, práci s textem, sebevyjádření, rozvíjení slovní zásoby a komunikačních dovedností. (KU, KK, KSP, KŘP)

Při práci žákům běžně nabízíme a umožňujeme přístup k různým zdrojům informací (encyklopedie, slovníky, pravidla českého pravopisu, žakovská knihovna, internet...). (KU, KŘP)

Ve výuce využíváme různorodé metody a způsoby práce. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)

Ve výuce pravidelně využíváme komunitní kruh. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)

Využíváme práci s chybou. (KU, KŘP, KP)

Respektujeme osobnostní předpoklady žáků (KSP, KK)

Klademe důraz na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny (KP, KSP)

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch (KSP, KO)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK

1. období (1., 2. a 3. ročník)

výstupy	učivo	TO průřezových témat
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- praktické naslouchání, věcné naslouchání - zdvořilé naslouchání - pozorné, soustředěné naslouchání - reprodukce sdělení - záznam ze slyšeného sdělení - tvorba otázek ze slyšeného sdělení - vyjádření kontaktu s partnerem - základní komunikační pravidla - pravidla dialogu - oslovení - zahájení a ukončení dialogu - role mluvčího a posluchače - zdvořilé vystupování - vyjadřování závislé na komunikační situaci - telefonický rozhovor - vzkaz na záznamníku	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola MV
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- mluvený projev - základy techniky mluveného projevu - spisovná a nespisovná výslovnost - výslovnost ve vztahu ke komunikační situaci	Tvorba mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
	- krátké mluvené projevy	

v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- dýchání, tvoření hlasu, výslovnost - vhodné tempo řeči - intonace hlasu - přízvuk, pauza, tempo	Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- základní komunikační pravidla - komunikační záměr - mluvčí a adresát sdělení - oslovení - zahájení a ukončení dialogu - střídání rolí mluvčího a posluchače, - zdvořilé vystupování - mimojazykové prostředky řeči - mimika, gesta	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- vypravování	
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- čtení s porozuměním - mluvené a písemné pokyny - věcné čtení - čtení jako zdroj informací - vyhledávací čtení - klíčová slova	
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- ilustrace - posloupnost děje - vypravování příběhu - dialog na základě obrazového materiálu	
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- písemný projev -základní hygienické návyky u psaní - správné sezení - držení psacího náčiní - hygiena zraku - zacházení s grafickým materiálem	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- správné tvary písmen a číslic - spojování písmen ve slova - spojování slabik ve slova - technika psaní - úhledný, čitelný a přehledný písemný projev	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- obsahová stránka textu - formální stránka textu - žánry písemného projevu - adresa - blahopřání - pozdrav z prázdnin	

	- omluvenka - zpráva - oznámení - pozvánka - vzkaz - inzerát - dopis - popis - přihláška - dotazník - osnova vyprávění - časová posloupnost děje - vyprávění
• plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- techniky čtení - tiché čtení - hlasité čtení - čtení s porozuměním - praktické čtení - pozorné čtení - plynulé čtení - podstatné a okrajové informace - zaznamenávání podstatných informací
• rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- třídění hlásek (samohlásky, souhlásky, dvojhlásky) - první písmeno ve slově - písmeno uprostřed slova - písmeno na konci slova - skládání písmen (první čtení a psaní) - zrakové a sluchové rozlišování - dlouhé a krátké samohlásky - hláska, písmeno, slabika, slovo, věta - dělení slov - slabikotvorné r, l - abeceda
• porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	- význam slova - slova opačná (antonyma) - slova souřadná (synonyma) - slova nadřazená a podřazená - slova příbuzná, kořen slova, význam slova
• porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc,	- slovní druhy za použití symbolů slovních druhů – podstatná jména, přídavná jména, slovesa

okolnost, vlastnost	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- základní jmenné kategorie (pád, číslo, rod) - základní slovesné kategorie (infinitiv, osoba, číslo, čas)
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- pád, číslo a rod podstatných jmen - osoba, číslo a čas sloves
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- spojky a spojovací výrazy - základní zásady interpunkce
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- druhy vět - pořadí slov podle druhu vět - otazník, vykřičník, tečka za větou a čárka ve větě - velké písmeno na začátku věty
odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- tvrdé souhlásky - měkké souhlásky - obojetné souhlásky - psaní i/y po obojetných souhláskách - vyjmenovaná slova - dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - ú/ů - vlastní jména, velká písmena u vlastních jmen - párové souhlásky
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- technika hlasitého čtení, výrazné čtení - říkanky, básničky pro děti, rým a rytmus, modulace hlasu, intonace, přednes - zapamatování slyšeného - zapamatování přečteného
vyjadřuje své pocity z	- poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání

přečteného textu	- hodnoty a pocity autora a čtenáře
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- hledá a tvoří rýmy - základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, přísloví; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec režisér; verš, rým, přirovnání
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	práce s literárními texty – prozaickými i veršovanými: přednes literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

2. období (4.,5.ročník)

výstupy	učivo	TO průřezových témat
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- praktické čtení (znalost orientačních prvků v textu) - podstatné a okrajové informace - zaznamenávání podstatných informací - využívání informací při učení - reprodukce sdělení - věcné naslouchání - pozorné, soustředěné naslouchání - záznam ze slyšeného sdělení - tvorba otázek ke sdělení - tvorba projektů - prezentace - slovníky	OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- pravidla dialogu - oslovení, zahájení a ukončení dialogu - role mluvčího a posluchače - telefonický rozhovor - vzkaz na záznamníku	MV Produktivní činnosti Tvorba mediálního sdělení Stavba mediálního sdělení
volí náležitou	- intonace hlasu - přízvuk, pauza, tempo	

intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- komunikační záměr - mluvčí a adresát sdělení - výslovnost ve vztahu ke komunikační situaci
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- obsahová stránka textu - formální stránka textu - zpráva - oznámení - pozvánka - vzkaz - inzerát - dopis - popis - jednoduché tiskopisy - přihláška - dotazník
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	- osnova vyprávění - časová posloupnost děje - mluvené vyprávění - písemné vyprávění
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- manipulativní komunikace - reklama
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- mnohoznačná slova - antonyma - synonyma - slova citově zabarvená
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- stavba slova (předpona, přípona, kořen slova) - psaní zdvojených souhlásek v běžné slovní zásobě - psaní Ě / JE v kořenech slov - psaní předpon S / Z / VZ - obtížné souhláskové skupiny – přípony
určuje slovní druhy plnovýznamových	- ohebné a neohebné slovní druhy

slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- časování sloves a skloňování jmen - mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, čas, způsob) a jmen (rod, číslo, pád, vzor) - tvary určité a neurčité - skloňování číslovek - správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen, číslovek a sloves v mluveném projevu
• rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- slova spisovná a nespisovná - nespisovné tvary a koncovky
• vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- přísudek a podmět - nevyjádřený, holý, rozvitý a několikanásobný podmět - slovesný, jmenný přísudek
• odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí	- věta jednoduchá a souvětí - vzorce souvětí - spojky a spojovací výrazy
• užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- spojky a spojovací výrazy
• píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- vyjmenovaná slova a slova příbuzná - koncovky a vzory podstatných a přídavných jmen
• zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- shoda podmětu s přísudkem
• vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy	- čtení a poslech literárních textů (vlastních i jiných autorů) - tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

uměleckých a neuměleckých textů • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- tvůrčí psaní, tvorba literárních textů - základní literární pojmy - literární druhy a žánry: poezie, próza drama povídka, pověst, báje - rozbor literárního textu
--	--

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu: Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
0	2	3	3	3

Organizační vymezení

Žáci pracují v blocích, k práci využívají Montessori pomůcek, postupně přecházejí od práce nad pomůckou k písemným záznamům. Práci si plánují tak, aby absolvovali prezentace k novému tématu a samostatně si procvičili a ověřili zvládnutí daného učiva. Výstupy ukládají do portfolia.

Obsahové vymezení

Pozornost je zaměřena na naslouchání a nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku, kterou si žáci osvojují intuitivně aplikací v konkrétním okruhu. Jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace – v každém ročníku v souladu s požadavky Společného evropského referenčního rámce pro jazyky s cílem dosažení úrovně A1 na konci 5. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Průběžně motivujeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce – poskytujeme příležitosti ke čtení cizojazyčné literatury, časopisů, zahraniční návštěvy, video programy. (KO, KŘP, KU)

Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou i individuální práci (KU, KŘP)

Klademe rovnoměrný důraz na porozumění a vlastní vyjádření, interakci, poskytujeme dostatek příležitostí k samostatnému projevu (KU, KŘP)

Aplikujeme anglický jazyk i do ostatních vyučovacích předmětů (KU, KŘP, KO, KP)

Při práci žákům běžně nabízíme a umožňujeme přístup k různým zdrojům informací (encyklopedie, slovníky, pravidla českého pravopisu, žákovská knihovna, internet...). (KU, KŘP)

Využíváme práci s chybou. (KU, KŘP, KP)

Respektujeme osobnostní předpoklady žáků (KSP, KK)

Klademe důraz na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny (KP, KSP)

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch (KSP, KO)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK

rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - abeceda - slovní zásoba: pozdrav, představení, poděkování, omluva, žádost, barvy, čísla 1- 100, základní slovní zásoba okruhů: domov, já a moje rodina, škola, zájmy a volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nakupování, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, tradice, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a, počasí - práce se slovníkem - písničky, poslech anglické konverzace - četba krátkého anglického textu - psaní jednoduchých vět a krátkého textu - anglická konverzace, tvorba krátkého rozhovoru - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět - zájmena - sloveso TO BE, TO HAVE, TO LIKE, CAN - člen určitý a neurčitý - antonyma, synonyma - přítomný čas průběhový - přítomný čas prostý	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MkV Kulturní difference Etnický původ
--	---	--

	- minulý čas slovesa TO BE - tvoření otázky a záporu ve větě - There is..., There are... - předložky	Multikulturnalita EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV Fungování a vliv médií ve společnosti
--	---	---

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu: Matematika

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
5	5	5	5	5

Organizační vymezení

Žáci pracují v blocích, k práci využívají Montessori pomůcek, postupně přecházejí od práce nad pomůckou k písemným záznamům. Práci si plánují tak, aby absolvovali prezentace k novému tématu a samostatně si procvičili a ověřili zvládnutí daného učiva. Výstupy ukládají do portfolia.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. Čísla a početní operace.
 - umět provést matematickou operaci
 - porozumět algoritmu
 - porozumět významu
 - získávání důležitých číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná a porozumění tomuto pojmu
2. Závislosti, vztahy a práce s daty. Rozpoznávání, uvědomování si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
3. Geometrie v rovině a v prostoru. Určování a znázorňování geometrických útvarů v rovině i v prostoru
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života, samostatné tvoření úloh

Výchovné a vzdělávací strategie

Dbáme a zajišťujeme připravené prostředí se specifickým materiálem, který žák používá v rámci svých individuálních možností a potřeb. (KU, KŘP, KSP, KO)
Plně respektujeme možnost výběru místa a spolupráce dětí. (KU, KO, KSP, KŘP, KP)
Pravidelně žákům nabízíme společné aktivizující práce k úvodu projektu i v rámci něj. (KU, KK, KSP, KŘP)
Pravidelně žákům nabízíme společné aktivizující práce ke čtení, psaní, práci s textem, sebevyjádření, rozvíjení slovní zásoby a komunikačních dovedností. (KU, KK, KSP, KŘP)

Při práci žákům běžně nabízíme a umožňujeme přístup k různým zdrojům informací (encyklopedie, slovníky, pravidla českého pravopisu, žakovská knihovna, internet...). (KU, KŘP)

Ve výuce využíváme různorodé metody a způsoby práce. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)

Ve výuce pravidelně využíváme komunitní kruh. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)

Využíváme práci s chybou. (KU, KŘP, KP)

Respektujeme osobnostní předpoklady žáků (KSP, KK)

Klademe důraz na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny (KP, KSP)

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch (KSP, KO)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU MATEMATIKA

1. období (1., 2. a 3. ročník)

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- červenomodré tyče - smirkové číslice - skříňka s vřetenky - přiřazování čísla k množství a množství k číslu v oboru do tisíce - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - porovnávání ($<$, $>$, $=$) - sudá a lichá čísla - narůstání číselné řady 1 – 9, vizuální vnímání číslic – barevné korálky - početní operace sčítání, odčítání, násobení a dělení – červenomodré tyče, sčítací tabulka, sčítací barevný had, násobilková tabulka - slovní úlohy	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Psychohygiena
- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- převod délkových jednotek – červenomodré tyče, - hmotnostní, objemové i časové jednotky - peněžní jednotky – obchod, převod, vracení (dočítání) peněz	

• doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- geometrická tělesa, grafy, diagramy, tabulky, jízdní řády - hodiny ručičkové a digitální
• rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník - základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec - měření - délka úsečky - obvod obrazce

2. období (4.a 5. ročník)

• využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel • modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku • porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru	- přirozená čísla - celá čísla - desetinná čísla (zápis, sčítání a odčítání) - zlomky a jednoduchá práce s nimi (zápis, určování části z celku, sčítání a odčítání se stejným jmenovatelem) - záporná čísla – číselná osa, měření teploty - zápis a čtení čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění, přiřazování čísla k množství - zaokrouhlování a porovnávání čísel - početní operace a jejich vlastnosti - prvočísla - zlatý perlový materiál a číselné karty, banka - směnárna - známková hra - obchod - násobilkové a dělicí prstové tabulky - barevné násobkové řetězy, korálková krabice k násobilce - sčítací a odčítací počítadlo
---	--

- kladných čísel - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- dělicí tabulky na velké dělení - multiplikační tabule na násobení, modely čísel 1 – 1 000 000 - slovní úlohy a logické problémy
- vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	tabulky, grafy, diagramy, jízdní řády
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce - sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžky a kolmice - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice a jejich rýsování - trojúhelníková komoda – práce s různými druhy - trojúhelníků, strana, vrchol, základna, výška, středy stran - geometrická komoda, žluté a modré trojúhelníky - jednotky délky a jejich převody - grafické sčítání a odčítání úsečky - osa souměrnosti a tvary osově souměrné - obsah čtverce a obdélníka - vzájemná poloha přímek v rovině
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- obchod, banka, směnárna - řešení a tvoření slovních úloh i v rámci probíraných projektů

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu: Orbis pictus

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie, Člověk a jeho svět

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	3	4	5

Organizační vymezení

Žáci pracují v blocích, k práci využívají Montessori pomůcek, postupně přecházejí od práce nad pomůckou k písemným záznamům.

Tam, kde je to možné, je ponechána volba výběru učiva na dítěti. V případech, kdy si dítě vybere oblast, ke které nemá potřebné dílčí zkušenosti, mu učitel ukáže, jaké učivo si ještě předem potřebuje osvojit.

Pro praktickou realizaci propojení poznatků a dovedností z různých oblastí (matematika, jazyk, přírodověda, historie, zeměpis, umění, pracovní náměty, zdravý životní styl a ekologie) nejlépe vyhovuje práce v tematických projektech. V rámci projektů získávají žáci propojené informace, které umožňují globální pohled na svět. Využívají se autentické zážitky dětí, jejich zájem a naladění věnovat se určité oblasti.

Aktivity v rámci projektů jsou voleny tak, aby žáci mohli spolupracovat, vzájemně si radit a pomáhat, pracovat ve skupinách pro společný cíl a na společném řešení problému. Při takovéto spolupráci (ve dvojicích, ve skupinách) pak mohou žáci pozorovat různé metody práce u svých spolužáků – mohou zkoušet, experimentovat a poznávat, jaké styly a metody práce jim samotným nejvíce vyhovují. Učitel podle potřeby a náročnosti činností pracuje s celou skupinou žáků nebo s menšími skupinami. Během individuální práce konzultuje nebo pomáhá s prací jednotlivcům.

Výsledky své práce mají žáci možnost prezentovat jako skupina nebo jako jednotlivci. Přijímají tak okamžitou zpětnou vazbu od svých spolužáků s oceněním, dalšími návrhy a doporučeními. Při společných prezentacích si žáci vzájemně předávají informace, které zjistili a zpracovali, a mají možnost klást další otázky. Společné prezentace ukazují ostatním mnoho možností, jak se dá stejné téma různě zpracovat (nápady, způsoby práce...). Cílem projektu může být také tvorba dalšího materiálu, se kterým mohou spolužáci dále pracovat.

Obsahové vymezení

Vzdělávací předmět seznamuje žáky s vesmírem, planetou Zemí, s životem lidí, lidskou činností, přírodou a její ochranou, s lidským tělem, zdravím, seznamuje žáky se společenskými, historickými a kulturními souvislostmi v dějinách i v současném životě lidstva. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z osobního života žáků, učitele, rodiny a též tisku, rozhlasu, televize, pomocí praktických činností je zobecňuje.

Součástí realizace vzdělávacího obsahu jsou Velké příběhy – Příběh o vzniku Vesmíru, Příběh o vzniku Země, Příběh o vzniku života na Zemi, Příběh o vývoji člověka, Příběh o vzniku písma a Příběh o vzniku číslic, Příběh o rostlinách a Příběh o Lidském těle. Postupně vznikají i příběhy další. Tyto příběhy motivují žáky ke zkoumání světa okolo a nabízí jim spoustu možností další práce.

Žáci se při práci nad projekty učí využívat výpočetní techniku, využívají internet, porovnávají různé zdroje informací. Využívají softwarových i hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Dbáme a zajišťujeme připravené prostředí se specifickým materiálem, který žák používá v rámci svých individuálních možností a potřeb. (KU, KŘP, KSP, KO)

Plně respektujeme možnost výběru místa a spolupráce dětí. (KU, KO, KSP, KŘP, KP)

Pravidelně žákům nabízíme společné aktivizující práce k úvodu projektu i v rámci něj. (KU, KK, KSP, KŘP)

Pravidelně žákům nabízíme společné aktivizující práce ke čtení, psaní, práci s textem, sebevyjádření, rozvíjení slovní zásoby a komunikačních dovedností. (KU, KK, KSP, KŘP)

Při práci žákům běžně nabízíme a umožňujeme přístup k různým zdrojům informací (encyklopedie, slovníky, pravidla českého pravopisu, žakovská knihovna, internet...). (KU, KŘP)

Ve výuce využíváme různorodé metody a způsoby práce. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)

Ve výuce pravidelně využíváme komunitní kruh. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)

Využíváme práci s chybou. (KU, KŘP, KP)

Respektujeme osobnostní předpoklady žáků (KSP, KK)

Klademe důraz na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny (KP, KSP)

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch (KSP, KO)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ORBIS PICTUS

výstupy	učivo	TO průřezových témat
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života	- o mně - rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, - průběh lidského života	OSV Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Mkv Kulturní diference Multikulturalita Lidské vztahy
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky	- zájmová činnost, zájmové spolky - mezilidské vztahy a komunikace	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy

jiných osob		Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
• projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	- mezilidské vztahy a komunikace - charitativní a nezisková činnost, pomoc nemocným, sociálně slabým - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot - chování a jednání jedince – rodinné a příbuzenské vztahy, názory, komunikace, lidská práva a povinnosti, demokracie, mezilidské vztahy, kultura	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
• odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností • uplatňuje základní pravidla bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a	- profese, práce fyzická a duševní, zaměstnání, zaměstnání - situace hromadného ohrožení - bezpečné chování v rizikovém prostředí - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty (cesta ze školy a do školy, dopravní hřiště, akce školy, vycházka, výlet, modelové situace, bezpečná	OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Mezilidské vztahy Poznávání lidí Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

v modelových situacích simulujících mimořádné události • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech • ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času • uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	a ohleduplná cesta v prostředcích hromadné přepravy) - vhodná a nevhodná místa pro hru a trávení volného času - rizikové chování - dopravní značky, pravidla silničního provozu - účinné způsoby ochrany v situacích ohrožení fyzického i duševního (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.), přivolání pomoci i pomoci jiným - osobní bezpečí - závislost (návykové látky, hrací automaty a počítače, odmítání návykových látek - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích - specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událost, účinná ochrana, postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém - schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	Hodnoty postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí MkV Lidské vztahy Interpretace vztahů mediálního sdělení a reality
---	--	---

• vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • začlení své město do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, městě • rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost • určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí • vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým	- domov – adresa, prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy - Brno - jeho části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť - kontinenty – stavba Země, určování polohy, mapa, geografie kontinentů, filosofie a náboženství, podoby a projevy kultury - Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, organizace (EU), vztahy, památky, cestování, jazyky, obyvatelstvo - naše vlast – ČR, domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly - regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, geografie, sousední státy, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod - mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky	OSV Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané Objevujeme Evropu a svět MkV Lidské vztahy Kulturní difference Multikulturalita Principy sociální smíru a solidarity EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Práce v realizačním týmu
---	---	--

způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického • zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam		
• pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě • rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje	- kosmický příběh-fylogeneze člověka - orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, denní režim, roční období, pranostiky, zvyky - dějiny jako časový sled událostí, letopočet, orientace na časové ose - ontogeneze člověka, generace - regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - historické prameny - báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj - současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby - státní svátky, významné dny a dějinné události - Brno - báje, mýty, pověsti - příběh písma	EV Vztah člověka k prostředí VMEGS Evropa a svět nás zajímá MkV Kulturní difference Lidské vztahy Multikulturalita Principy sociální smíru a solidarity Práce v realizačním týmu Etnický původ VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Formy participace občanů v politickém životě MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality

některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije • využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- příběh čísel - náboženství	Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
• pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	- látky a jejich vlastnosti- třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - voda a vzduch-třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - nerosty a horniny, půda	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k životnímu prostředí Základní podmínky života OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace

• roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup,	- Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období - skupiny organismů a způsob života - vztah a rovnováha organismu a životního prostředí, životní podmínky - odpady - pokusy – jejich průběh a výsledek - podnebí a počasí - pohromy a katastrofy - biotopy: louka, pole, pastvina, vodstvo ČR, lesy, horské oblasti - biomy: stepi, savany, plantáže, vodstvo světa, pralesy a tajgy, velehory	Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VMEGS Evropa a svět nás zajímá Mkv Princip sociálního smíru a solidarity VDO Formy participace občanů v politickém životě
---	---	---

vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit		
• uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	- lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, lidská ontogeneze - péče o zdraví, zdravý způsob života-denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, bezpečné chování, drobné úrazy a poranění, základy první pomoci, úrazová zábrana; hygiena - základy sexuální výchovy biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu)	OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Mezilidské vztahy Poznávání lidí Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí MkV

• rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku		Lidské vztahy Interpretace vztahů mediálního sdělení a reality
• poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	- životní prostředí – ochrana ŽP, ovlivňování ŽP člověkem, odpady - řešení aktuálních problémů	OSV Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

		Vztah člověka k prostředí MkV Princip sociálního smíru a solidarity MV-Práce v realizačním týmu
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- obchod, firmy, vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze, problémy konzumní společnosti - české mince a bankovky, hotovostní a bezhotovostní forma peněz - nakupování, sestavení jednoduchého rozpočtu - banka, půjčky, spoření - reklamace	OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MkV Kulturní difference Lidské vztahy Princip solidárního smíru a solidarity MV Práce v realizačním týmu VMEGS Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané

2.období (4.-5.ročník)

- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - respektuje pravidla	- seznámení s počítačem - práce se složkami a soubory - textový editor – otevření a zavření souboru, uložení, písmo, vložení obrázku	OSV Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebeorganizace
---	--	---

bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady • chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím • při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty • vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích • komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení • pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	- grafický editor – malování (otevření a zavření souboru, uložení, obrázek) - internet – metody a nástroje vyhledávání informací, správná formulace požadavku při vyhledávání, uložení obrázku či textu z webové stránky - základní formy komunikace na internetu a jejich pravidla - elektronická pošta – elektronická adresa, psaní, čtení a mazání dopisu, příloha - zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky.	Komunikace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS - Objevujeme Evropu a svět MV Produktivní činnosti Tvorba mediálního sdělení
---	--	---

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu: Práce, zdraví, kultura

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce, Umění a kultura, Člověk a zdraví

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
5	5	5	6	6

Organizační vymezení

Žáci pracují v blocích, využívají prostory tříd, chodeb, tělocvičen, dílen bazénu a kuchyňky. Propojují projektovou práci s výtvarnými výstupy, vařením a výrobou modelů, stavebnicemi a dalšími. Pečují o své tělo a rozvíjejí své pohybové dovednosti.

Obsahové vymezení

Žáci využívají rozmanitých výtvarných technik k poznávání světa a vesmíru, učí se vyjadřovat svoje vnímání a pocity. Vyrábějí předměty z různých materiálů, sestavují modely, pěstují a pečují o rostliny, a připravují jednoduché pokrmy v souladu se zdravým životním stylem a zásadami správného stolování.

Prostřednictvím vokálních činností kultivují mluvený a pěvecký projev, pracují s hlasem. Učí se používat hudební nástroje, ztvárnit hudbu pohybem nebo graficky, poslouchají hudbu. Pečují o své zdraví, rozvíjí své pohybové dovednosti prostřednictvím pohybových her, základů gymnastiky, rytmického a kondičního cvičení, základů atletiky, plavání, bruslení a dalších pohybových aktivit.

Výchovné a vzdělávací strategie

Dbáme a zajišťujeme připravené prostředí se specifickým materiálem, který žák používá v rámci svých individuálních možností a potřeb. (KU, KŘP, KSP, KO)

Plně respektujeme možnost výběru místa a spolupráce dětí. (KU, KO, KSP, KŘP, KP)

Pravidelně žákům nabízíme společné aktivizující práce k úvodu projektu i v rámci něj. (KU, KK, KSP, KŘP)

Pravidelně žákům nabízíme společné aktivizující práce ke čtení, psaní, práci s textem, sebevyjádření, rozvíjení slovní zásoby a komunikačních dovedností. (KU, KK, KSP, KŘP)

Při práci žákům běžně nabízíme a umožňujeme přístup k různým zdrojům informací (encyklopedie, slovníky, pravidla českého pravopisu, žákovská knihovna, internet...). (KU, KŘP)

Ve výuce využíváme různorodé metody a způsoby práce. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)

Ve výuce pravidelně využíváme komunitní kruh. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)

Využíváme práci s chybou. (KU, KŘP, KP)

Respektujeme osobnostní předpoklady žáků (KSP, KK)

Klademe důraz na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny (KP, KSP)

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch (KSP, KO)

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ - při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	- plošná tvorba – linie, tvary - prostorová tvorba - uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - objektová a akční tvorba – objemy, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - kompozice - barvy, kontrast - výtvarný přepis skutečnosti, proporce - modelování a tvarování - práce s různými materiály - umělecká díla – historie a současnost - vizuálně obrazné vyjádření podnětů hmatových, sluchových, čichových a chuťových - vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - dílo jako komunikační prostředek, prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - působení díla a jeho interpretace - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
--	---	---

• na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil • užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci		
---	--	--

vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		
• vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě	- vlastnosti materiálu - pracovní pomůcky a nástroje - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) – montáž a demontáž, sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	OSV Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu		
• provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročné rostliny • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- pěstování rostlin – základní podmínky, pěstování v místnosti i venku, okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina, aj. - rostliny jedovaté - půda a její zpracování - výživa rostlin, osivo	EV Ekosystémy Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí
• připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování • orientuje se v základním vybavení kuchyně	- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování a společenského chování - výběr, nákup a skladování potravin - příprava pokrmu	OSV Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV

• připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni		Práce v realizačním týmu MkV Multikulturalita EV Vztah člověka k prostředí
• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti • rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem • využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- pohybové vyjádření hudby, elementární tanec - poslechové hry - zpěv vybraných lidových a umělých písní v dvojhase, jednoduchá intonační cvičení, hra na ozvěnu - hra jednoduchého doprovodu na Orffovy nástroje podle harmonických funkcí a notového zápisu, orientace v notovém zápisu, doprovod k písním - improvizace v rámci nejjednodušších hudebních forem - poznávání malé písňové formy, rondo, kánon - rytmitizace a melodizace jednoduchých textů - výrazové prostředky a jejich změny ve znějící hudbě	OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané

• ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace • rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické,		
---	--	--

tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny		
• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především	- význam pohybu pro zdraví - příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení - zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV - pohybové hry - základy gymnastiky - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - průpravné úpoly - základy atletiky - základy sportovních her - turistika a pobyt v přírodě - plavání - komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností,	OSV Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	smluvené povely, gesta, signály - organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	
--	---	--

• změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace		
--	--	--

Učební osnovy 2. stupeň

Pro lepší orientaci je pro vzdělávací obory zavedeno barevné kódování:

Český jazyk a literatura

Anglický jazyk

Další cizí jazyk

Matematika a její aplikace

Informační a komunikační technologie

Dějepis

Výchova k občanství

Fyzika

Chemie

Přírodopis

Zeměpis

Hudební výchova

Výtvarná výchova

Výchova ke zdraví

Tělesná výchova

Člověk a svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu: Český jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
5	5	4	4

Organizační vymezení

Žáci pracují v blocích, k práci využívají Montessori pomůcek. Práci si plánují tak, aby absolvovali prezentace k novému tématu a samostatně si procvičili a ověřili zvládnutí daného učiva. Výstupy ukládají do portfolia, prezentují před skupinou, spolupracují nad různými tématy. K práci využívají prostory tříd chodeb a dalších místností školy.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří složek, které se vzájemně prolínají: Jazyková výchova, Komunikační a slohová výchova, Literární výchova. Žáci získávají dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby jazyka, učí se kultivovaně psát a mluvit, rozvíjet své komunikační schopnosti, formulovat své myšlenky, pocity, obhajovat své názory. Interpretují literární texty, utvářejí si estetický vkus. Pracují s různými zdroji médií, s odbornou literaturou, propojují obsahy předmětů prostřednictvím projektů. Navštěvují kulturní akce a instituce. Součástí realizace vzdělávacího obsahu jsou Velké příběhy – Příběh o vzniku Vesmíru, Příběh o vzniku Země, Příběh o vzniku života na Zemi, Příběh o vývoji člověka, Příběh o vzniku písma a Příběh o vzniku číslic, Příběh o rostlinách a Příběh o lidském těle. Postupně vznikají i příběhy další. Tyto příběhy motivují žáky ke zkoumání světa okolo a nabízí jim spoustu možností další práce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žákovi předkládáme vzdělávací obsah v celé jeho komplexnosti. Nezaměřujeme se pouze na jediný obor, ale dbáme o smysluplné prolínání s ostatními oblastmi i předměty. (KU, KSP, KŘP, KP)

Výuku neomezujeme pouze na prostory učebny, ale necháváme žáky vybrat si pro ně vhodné pracovní místo. Mimo to, realizujeme exkurze, výlety, návštěvy akcí, souvisejících s probíraným tématem. (KU, KP, KŘP, KSP)

Pro přehledné plánování žákovy práce mu nabízíme pečlivě propracované přehledy. (KU, KŘP)

Za stěžejní považujeme řešení reálných problémů spjatých s potřebami žáků a společnosti. Žáci si tak uvědomí svou roli ve společnosti, svou možnost ji ovlivňovat a pocítí svou vlastní důležitost a užitek.

Součástí výuky je možnost individuálních konzultací nad jakoukoliv problematikou (KU, KŘP, KSP)

Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou i individuální práci. (KU, KŘP)

Svým jednáním podporujeme rozvoj učící se skupiny, ve které se každý žák cítí být přijímán a podporován v rozvoji svého potenciálu. (KO, KU)

Poskytujeme žákům možnost volby. Volbu respektujeme a k jejímu respektování vedeme ostatní žáky. Zároveň vedeme žáky k porozumění, že každá volba má své důsledky. (KO, KŘP, KK)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK

6. ročník

Výstupy	učivo	TO průřezových témat
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení - dorozumívá se výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - v připraveném mluveném projevu vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse - pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami - správně třídí slovní druhy ohebné - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního představení nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	práce s informacemi práce s textem soukromý a úřední dopis popis diskuse zvukové prostředky jazykového projevu a prostředky mimojazykové zásady kultivovaného projevu jazykové příručky (slovníky, Pravidla), jazyková norma a kodifikace slovní druhy ohebné, jejich mluvnické významy a tvary stavba věty základní a rozvíjející větné členy pořádek slov ve větě volná reprodukce textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu

7. ročník

výstupy	učivo	TO průřezových témat
• ověřuje fakta ve čteném nebo slyšeném textu pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačním záměru • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • využívá základy studijního čtení-vyhledá klíčová slova • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a jinými jazykovými příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • rozlišuje významové	práce s textem výpisky objektivní a subjektivní sdělení komunikační záměr mluvčího manipulativní působení projevu přímá a nepřímá řeč objednávka žádost pozdávka rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) zásady spisovné výslovnosti slovní druhy neohebné věta jednoduchá a souvětí stavba souvětí (jednoduchá souvětí) druhy vět vedlejších struktura literárního díla (námět a téma, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš) přednes vybraného literárního textu	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice MV Fungování a vliv médií ve společnosti

vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a souvětí • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje jeho smysl • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		
--	--	--

8. ročník

výstupy	učivo	TO průřezových témat
• popíše vlastní pocity, myšlenky a dojmy – literatura, • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních prostředků řeči • přednese výklad na jemu blízké téma- • zaujme stanovisko k určitému problému a dokáže obhájit své argumenty - • při komunikaci vhodně používá mimiku, gestikulaci, postoj a držení těla • postihne charakteristické rysy popisované osoby • poukáže na různé typy postav v literatuře • využívá základy studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří	líčení výklad úvaha charakteristika literárního hrdiny výtah vývojové trendy informačních technologií hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování internet	MV-Vnímání autora mediálních sdělení OSV Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí

otázky a výtah z přečteného textu – • ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost		
• rozpoznává hlavní žánry literatury a charakterizuje je • čte nejen s porozuměním, ale snaží se i o čtení výrazné • orientuje se v základních literárních pojmech • ústně i písemně vyjadřuje své názory na přečtený text • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností • navrhne kritéria pro zařazení literatury do kategorie hodnotné nebo konzumní	fantasy, povídka, horor, sci-fi, detektivka, tragikomedie, nestárnoucí literatura z 19. století	OSV Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace
• určuje větné členy • tvoří z větných členů vedlejší věty správného druhu • podle významu zařazuje do vět správné spojovací výrazy • vytváří grafy k souvětím i k jednoduchým větám • rozpozná původem cizí a domácí slova - • aplikuje již známé skloňování na cizí slova • ovládá mluvnické kategorie sloves a jejich určování • rozdělí slovanské jazyky	věta jednočlenná a dvojčlenná, větné členy významové poměry mezi hlavními větami a větnými členy, složitější jazykové rozbor neohebné slovní druhy, skloňování obecných i vlastních cizích slov, určování mluvnických kategorií sloves, hlavně rod, vid, třída, vzor čeština mezi slovanskými a neslovanskými jazyky,	MkV

- rozpozná slovanské jazyky od ostatních - roztřídí slova podle způsobu jejich vzniku - správně запиše běžně používaná slova přejatá - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	jazyková kultura a mluvní kultivovanost obohacování slovní zásoby- nauka o tvoření slov, slova přejatá pravopis lexikální, slovotvorný morfologický, syntaktický	
--	---	--

9. ročník

výstupy	učivo	TO průřezových témat
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - rozlišuje významové	strukturovaný životopis úvaha pravopis (lexikální, morfologický a syntaktický) skupiny jazyků (slovanské a jiné) původ a základy vývoje češtiny žánry lyrické, epické a dramatické v proměnách času-hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé literatura umělecká a věcná (populárně naučná, literatura faktu, publicistické žánry)	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika

vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití		
---	--	--

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu: Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
4	3	3	3

Organizační vymezení

Žáci pracují v blocích, k práci využívají Montessori pomůcek. Práci si plánují tak, aby absolvovali prezentace k novému tématu a samostatně si procvičili a ověřili zvládnutí daného učiva. Výstupy ukládají do portfolia, prezentují před skupinou, spolupracují nad různými tématy. K práci využívají prostory tříd chodeb a dalších místností školy.

Žáci jsou učitelem vedeni k aktivnímu se zapojování do výuky (konverzace, práce na posterech a projektech). Výuka je propojena s výukou ostatních předmětů, kdy některá témata jsou probírána v anglickém jazyce.

Žákům jsou při výuce běžně k dispozici cizojazyčné časopisy, literatura, pracovní listy a počítač s připojením na internet. Pro některé aktivity využíváme i jiná místa než učebnu. např. vycházky do přírody, na zahradě.

Vzdělávací obsah je žákům nabízen v projektech, které se cyklicky opakují. Je tak zajištěna svobodná volba práce žáka a zároveň to, že se za druhý stupeň základního vzdělávání setká se všemi jevy a tématy.

Obsahové vymezení

Hlavní důraz výuky anglického jazyka je kladen na komunikační schopnosti žáků v běžných životních situacích, k čemuž směřuje i výuka a aplikace gramatiky. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi. Cílem je dosažení úrovně osvojení jazyka A2, který formuluje Společný evropský referenční rámec pro ovládání cizích jazyků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Průběžně motivujeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce – poskytujeme příležitosti ke čtení cizojazyčné literatury, časopisů, zahraniční návštěvy, video programy. (KO, KŘP, KU)

Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou i individuální práci (KU, KŘP)

Klademe rovnoměrný důraz na porozumění a vlastní vyjádření, interakci, poskytujeme dostatek příležitostí k samostatnému projevu (KU, KŘP)

Aplikujeme anglický jazyk i do ostatních vyučovacích předmětů (KU, KŘP, KO, KP)

6. ročník

• zorientuje se v informacích v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • zeptá se na základní informace v běžných situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, stravovací návyky, počasí, nákupy a móda, volba povolání práce se slovníkem mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Kooperační kompetence VDO Občanská společnost a škola Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MkV Kulturní diference Etnický původ Multikulturalita EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení
--	---	--

písemné sdělení		
-----------------	--	--

7. ročník

• rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • pochopí obsah jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy, který se týká osvojovaných témat • zeptá se na základní informace a reaguje v běžných situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, volba povolání, cestování práce se slovníkem mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Kooperace a kompetice VDO Občanská společnost a škola Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MkV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV
---	---	---

		Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení
--	--	--

8. ročník

výstupy	učivo	TO průřezových témat
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - zeptá se na základní informace a reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledá základní informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy,	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, volba povolání, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí práce se slovníkem mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Kooperace a kompetice VDO Občanská společnost a škola Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MkV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí

volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	smysl sdělení a porozumění)	Vztah člověka k prostředí MV Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení
---	-----------------------------	---

9. ročník

výstupy	učivo	TO průřezových témat
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí práce se slovníkem mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby,	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Kooperace a kompetice VDO Občanská společnost a škola Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět

požadované informace • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Jsme Evropané MkV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení
--	---	--

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu: Matematika

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
4	5	5	5

Organizační vymezení

Žáci pracují v blocích, k práci využívají Montessori pomůcek. Práci si plánují tak, aby absolvovali prezentace k novému tématu a samostatně si procvičili a ověřili zvládnutí daného učiva. Výstupy ukládají do portfolia, prezentují před skupinou, spolupracují nad různými tématy. Vedou si plánovací záznam, ze kterého je zřejmé, kterými tématy se zabývali. Plnění vzdělávacího obsahu a dodržování stanovených termínů je průběžně sledováno a kontrolováno kmenovým učitelem.

Obsahové vymezení

Matematika rozvíjí především logické myšlení. Napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci. Důležitý je i rozvoj geometrické představivosti v rovině i v prostoru.

Základem výuky je aktivní osvojování strategií řešení úloh a problémů a schopnost jejich aplikace. Žáci jsou připravováni pro řešení úkolů běžného života. Žáci si v průběhu výuky uvědomují důležitost matematiky v dalších předmětech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žákovi předkládáme vzdělávací obsah v celé jeho komplexnosti. Nezaměřujeme se pouze na jediný obor, ale dbáme o smysluplné prolínání s ostatními oblastmi i předměty. (KU, KSP, KŘP, KP)

Výuku neomezujeme pouze na prostory učebny, ale necháváme žáky vybrat si pro ně vhodné pracovní místo. Mimo to, realizujeme exkurze, výlety, návštěvy akcí, souvisejících s probíraným tématem. (KU, KP, KŘP, KSP)

Pro přehledné plánování žákovy práce mu nabízíme pečlivě propracované přehledy. (KU, KŘP)

Za stěžejní považujeme řešení reálných problémů spjatých s potřebami žáků a společnosti. Žáci si tak uvědomí svou roli ve společnosti, svou možnost ji ovlivňovat a pocítí svou vlastní důležitost a užitek.

Součástí výuky je možnost individuálních konzultací nad jakoukoliv problematikou (KU, KŘP, KSP)

Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou i individuální práci. (KU, KŘP)

Svým jednáním podporujeme rozvoj učící se skupiny, ve které se každý žák cítí být přijímán a podporován v rozvoji svého potenciálu. (KO, KU)

Poskytujeme žákům možnost volby. Volbu respektujeme a k jejímu respektování vedeme ostatní žáky. Zároveň vedeme žáky k porozumění, že každá volba má své důsledky. (KO, KŘP, KK)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU MATEMATIKA

6. ročník

• zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem) • provádí početní operace s desetinnými čísly	porovnávání a zaokrouhlování přirozených čísel dělitelnost přirozených čísel zlomky a desetinná čísla	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• základní interpretace dat • porovnává soubory dat • používá s porozuměním geometrické pojmy (bod, přímka, polopřímka, úsečka) • zdůvodňuje a používá základní polohové vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje základní rovinné útvary • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • načrtne a sestrojí trojúhelník • načrtne a sestrojí obraz	čtení z grafu základní interpretace dat bod, přímka, polopřímka, úsečka vzájemná poloha bodů a přímek v rovině čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, kruh úhel, druhy úhlů shodnost kvádr, krychle jednotky povrchu a objemu osová a středová souměrnost	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • analyzuje a vypočítá objem a povrch těles • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa		
---	--	--

7. ročník

• provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomkem, poměrem) • užívá znalosti procent k řešení úloh	kladné a záporné číslo, čísla opačná, operace s racionálními čísly úpravy zlomků a operace se zlomky trojčlenka	OSV Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti • vyjádří vztah grafem • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů • zdůvodňuje a používá	poměr, postupný a převrácený poměr graf přímé a nepřímé úměrnosti čtyřúhelníky věty o shodnosti trojúhelníků konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu, ssu; n-úhelníky, rovnoběžníky, lichoběžníky, deltoid,	OSV Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

základní metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků • načrtne a sestrojí rovinné útvary • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • charakterizuje a třídí čtyřúhelníky • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí síť hranolu	nekonvexní mnohoúhelníky obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku, obsah trojúhelníku krychle, kvádr, hranol	
--	--	--

8. ročník

• užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • účelně využívá kalkulátor • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (procentem) • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) • vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných • určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním • formuluje a řeší reálnou situaci	druhá a třetí mocnina, druhá odmocnina, mocniny s přirozeným mocnitelem, operace s mocninami procento, promile, procentový část, hmotnostní zlomek proměnné číselný výraz, hodnota číselného výrazu, výrazy s proměnou; dosazování do výrazu, celistvý výraz; mnohočleny; lomené výrazy rovnost, lineární rovnice, neznámá; ekvivalentní úpravy	
---	--	--

pomocí rovnic vyjádří funkční vztah rovnicí		
- zdůvodňuje a používá základní metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - provádí statistické šetření, vyhledává a třídí informace, vyhodnocuje a vyvozuje závěry - sestrojí rovinné útvary - vypočítá obsah kruhu a obvod kružnice - využívá poznatky o Thaletově kružnici při konstrukčních úlohách - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - odhaduje a vypočítá objem a povrch válce - sestrojí síť válce - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Pythagorova věta statistický soubor, aritmetický průměr, modus, medián kruh, kružnice, trojúhelníky rovnoběžníky, lichoběžníky, čtyřúhelníky délka kružnice, obsah kruhu množiny bodů dané vlastnosti	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět

9. ročník

provádí početní	lomené výrazy	OSV
---	---------------	-----

operace s lomenými výrazy • řeší rovnice a jejich soustavy • chápe funkce jako závislost proměnných; rozumí vztahu proměnné a závislé proměnné • řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	rovnice s neznámou ve jmenovateli, soustavy lineárních rovnic soustava souřadnic, definiční obor a obor hodnot, vlastnosti funkce, lineární funkce, kvadratická funkce základní pojmy finanční matematiky	Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• určuje a charakterizuje jehlan, kužel a kouli, analyzuje jejich vlastnosti • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků • odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule • načrtne a sestrojí síť jehlanu a kužele • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti trojúhelníků; goniometrické funkce (sinus, kosinus, tangens, kotangens), trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku volné rovnoběžné promítání	

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu: Labyrint světa

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie, Člověk a společnost, Člověk a zdraví

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
4	4	5	4

Organizační vymezení

Žáci pracují ve vyučovacích blocích. Na základě samostudia, evokace či evokační prezentace daného tématu učitelem si dále prohlubují poznatky způsobem, který je jim v danou chvíli nejbližší (například samostatně, ve skupině, či pomocí konzultací). Vyučovací předmět je tak neformálně rozdělen na část evokační, kdy jsou žáci seznámeni s problematikou a část samostatné práce, při které si prohlubují a procvičují získané znalosti a dovednosti nebo se věnují samostudiu. Výstupy ukládají do portfolia, prezentují před skupinou, spolupracují nad různými tématy. Vedou si plánovací záznam, ze kterého je zřejmé, kterými tématy se zabývali. Plnění vzdělávacího obsahu a dodržování stanovených termínů je průběžně sledováno a kontrolováno třídním učitelem.

Jsou zařazovány poznávací exkurze, besedy, práce v terénu, práce na projektech, výroba pomůcek, příprava jídla a vaření apod.

Žákům jsou při výuce běžně k dispozici pomůcky, časopisy, literatura, pracovní listy a počítač s připojením na internet. Pro některé aktivity využíváme i jiná místa než učebnu. např. vycházky do přírody, na zahradě.

Vzdělávací obsah je žákům nabízen v projektech, které se cyklicky opakují. Je tak zajištěna svobodná volba práce žáka a zároveň to, že se za druhý stupeň základního vzdělávání setká se všemi jevy a tématy.

Dále jsou integrovány tematické okruhy těchto průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah není roztříštěn na jednotlivá témata, ale umožňuje žákovi poznávat a učit se v souvislostech. Pomocí evokační prezentace je žák uveden do tématu. Na jejím základě si vybere oblast, které se bude věnovat hlouběji. Další svou práci (ať již samostatnou, skupinovou či pod vedením pedagoga) s možností využít všechny dostupné didaktické pomůcky, literaturu, pracovní listy, modely, počítače apod. téma zpracovává a prohlubuje poznatky o něm a předává je ostatním. Informace z oblastí, jejichž zpracování se přímo neúčastnil, mu jsou zprostředkovány spolužáky za supervize odborného učitele.

Z věkové specifiky dospívajících žáků vyplývá nabídka zpracování vzdělávacího obsahu především v podobě praktických činností. Jedna ze zvláštností této věkové skupiny je převažující potřeba získávat zkušenosti a informace právě na základě praktické činnosti. Součástí výuky je tak práce na školním pozemku a výroba pomůcek.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žákovi předkládáme vzdělávací obsah v celé jeho komplexnosti. Nezaměřujeme se pouze na jediný obor, ale dbáme o smysluplné prolínání s ostatními oblastmi i předměty. (KU, KSP, KŘP, KP)

Na výuce předmětu se podílí více učitelů, kteří jsou spolu v neustálém kontaktu. Žák tak může získat komplexnější pohled na probíranou problematiku. (KU, KK, KŘP, KP, KSP, KO)
Výuku neomezujeme pouze na prostory učebny, ale necháváme žáky vybrat si pro ně vhodné pracovní místo. Mimo to, realizujeme exkurze, výlety, návštěvy akcí, souvisejících s probíraným tématem. (KU, KP, KŘP, KSP)

Pro přehledné plánování žákovy práce mu nabízíme pečlivě propracované myšlenkové mapy (KU, KŘP)

Za stěžejní považujeme řešení reálných problémů spjatých s potřebami žáků a společnosti. Žáci si tak uvědomí svou roli ve společnosti, svou možnost ji ovlivňovat a pocítí svou vlastní důležitost a užitek.

Jako důležitou považujeme práci na školní zahradě. Díky ní dochází k propojení vzdělávacího obsahu s reálným životem a užití vyučované látky v praxi (KO, KŘP, KSP, KU, KP)

Součástí výuky je možnost individuálních konzultací nad jakoukoliv problematikou (KU, KŘP, KSP)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU LABYRINT SVĚTA

6. ročník

objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	naše vlast	VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě
zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení	vztahy mezi lidmi	OSV Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občanská společnost a škola

		Občan, občanská společnost a stát MkV Kulturní difference Lidské vztahy EV Vztah člověka k prostředí
zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	kulturní život	
rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	podobnost a odlišnost lidí	OSV Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět
zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními	planeta Země ve vesmíru základy klimatologie a meteorologie	EV Ekosystémy

tělesy sluneční soustavy • prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů		Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
• lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	světadíly makroregiony světa	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
• ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost • ovládá práci s textovými a grafickými editory a využívá vhodných aplikací • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • používá informace z různých informačních zdrojů • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové formě	vývojové trendy informačních technologií hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování internet textový editor počítač jako zdroj informací ppt prezentace prezentace informací	MV Stavba mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
• uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	význam zkoumání dějin, historické prameny historický čas a prostor	
• rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • uvede nejvýznamnější typy	nejstarší starověké civilizace	EV Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života

památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví		
• charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost • uvede příklady archeologických kultur na našem území	člověk a lidská společnost v pravěku	EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí
• demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	antické Řecko a Řím a jejich kulturní odkaz	VMEGS Jsme Evropané MkV Lidské vztahy VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

7. ročník

• kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	kulturní život, masová kultura	MV Stavba mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
• rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady	majetek, vlastnictví	VDO Občan, občanská společnost a stát
• dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	právo v každodenním životě	VDO Občan, občanská společnost a stát Občanská společnost a škola

		Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	zásady lidského soužití	VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MkV Kulturní difference Etnický původ EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
• objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti,	Osobnostní rozvoj	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru		
objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání	majetek, vlastnictví	
- dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí	peníze	
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	státní správa a samospráva	VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Formy participace občanů v politickém životě
- přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - objasní význam právní úpravy	lidská práva právní řád České republiky	VDO Formy participace občanů v politickém životě Občanská společnost a škola MkV Lidské vztahy

důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství		Princip sociálního smíru a solidarity Multikulturalita
- vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	regiony světa	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět EV Vztah člověka k prostředí
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její	obyvatelstvo světa	MkV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita

rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa		
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	hospodářské prostředí	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Ekosystémy
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	přírodní a společenské prostředí typy krajiny	EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	místní region	EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny	OSV Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika

• uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě		
• ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost • ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	vývojové trendy informačních technologií, hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování, internet kyberšikana sociální sítě počítačová grafika ppt prezentace tabulkový editor prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia) copyright, informační etika	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
• uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	význam zkoumání dějin, historické prameny	
• vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské	křesťanství struktura středověké společnosti	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika MkV Princip sociálního smíru a solidarity Kulturní diference Lidské vztahy

a gotické kultury		
• popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států • porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti • objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	vytváření států ve východoevropském a západoevropském okruhu Velká Morava, první státní útvary na českém území	
• popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	zámořské objevy	
• na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	antisemitismus	MkV Etnický původ Kulturní diference Princip sociálního smíru a solidarity
• prokáže základní orientaci v problémech současného světa	svět 21. století	VDO Občan, občanská společnost a stát
• používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech • rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech • orientuje se	částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal, elektrony prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví	EV Základní podmínky života

v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	jednoduchých anorganických a organických sloučenin	
---	--	--

8. ročník

- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	vztahy mezi lidmi	MkV Etnický původ Kulturní difference Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	peníze	
rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	výroba, obchod a služby	
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev	principy demokracie	VDO Formy participace občanů v politickém životě

v demokratických státech a uveďte příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů		Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uveďte příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy- osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	právo v každodenním životě	VDO Občanská společnost a škola
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	krajinná sféra	
posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	obyvatelstvo světa	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	hospodářské procesy	
porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	globalizační a politické procesy	EV Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí
uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	přírodní a společenské prostředí	
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní	zeměpis České republiky	

zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu		
• lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	regionální zeměpis České republiky	
• ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost • ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	vývojové trendy informačních technologií hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování, internet počítačová grafika, rastrové a vektorové programy tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia) ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	MV Stavba mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
• vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život • objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie • objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky • na příkladech evropských	český stát v 15. – 18. století třicetiletá válka dějiny Evropských států 15. – 18. století	

dějiny konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus		
- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Evropa v 18. - 19. století francouzská revoluce a její důsledky na společenské struktury v Evropě utváření novodobého českého národa v 19. století a na počátku 20. století	VMEGS Jsme Evropané
charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	národní hnutí Evropských národů v 19. století a na počátku 20. století	
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti	vztahy mezi lidmi a v komunitě tělesné, duševní a sociální zdraví zdraví a nemoc sexualita, erotika, morálka návykové látky – charakteristika, rizika manipulativní jednání	MkV Kulturní diference Lidské vztahy EV Základní podmínky života

s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěřá se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi		
--	--	--

9. ročník

• rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	právní základy státu státní správa a samospráva	VDO Občanská společnost a škola Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
• rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	protiprávní jednání	VDO Občanská společnost a škola Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády

		a způsobu rozhodování
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	evropská integrace	VMEGS Jsme Evropané Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět
uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy	mezinárodní spolupráce	VMEGS Objevujeme Evropu a svět
- uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni-v obci, regionu - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání	globalizace	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MkV Lidské vztahy

• porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	regiony světa	
• uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	regionální zeměpis České republiky	
• na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy • vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke	politické proudy 19. století Evropa v 19. století	VDO Občan, občanská společnost a stát VMEGS Evropa a svět nás zajímá MkV Lidské vztahy

kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií		
na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	technický pokrok ve 20. století	EV Vztah člověka k prostředí
- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí	studená válka vznik mezinárodních institucí rozvojové země	VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MkV Lidské vztahy
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm	vztahy mezi lidmi odpovědnost za své zdraví zdravý životní styl relaxační techniky, relaxace, stres, zátěž dospívání dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany mimořádné události	MkV Kulturní difference Lidské vztahy EV Základní podmínky života

v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • projevuje odpovědné chování v rizikových		
--	--	--

situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc		
--	--	--

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu: Kosmická výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
6	7	7	7

Organizační vymezení

Žáci pracují ve vyučovacích blocích. Na základě samostudia, evokace či evokační prezentace daného tématu učitelem si dále prohlubují poznatky způsobem, který je jim v danou chvíli nejbližší (například samostatně, ve skupině, či pomocí konzultací). Vyučovací předmět je tak neformálně rozdělen na část evokační, kdy jsou žáci seznámeni s problematikou a část samostatné práce, při které si prohlubují a procvičují získané znalosti a dovednosti nebo se věnují samostudiu. Výstupy ukládají do portfolia, prezentují před skupinou, spolupracují nad různými tématy. Vedou si plánovací záznam, ze kterého je zřejmé, kterými tématy se zabývali. Plnění vzdělávacího obsahu a dodržování stanovených termínů je průběžně sledováno a kontrolováno třídním učitelem.

Jsou zařazovány poznávací exkurze, besedy, práce v terénu, práce na projektech, výroba pomůcek, příprava jídla a vaření apod.

Žákům jsou při výuce běžně k dispozici pomůcky, časopisy, literatura, pracovní listy a počítač s připojením na internet. Pro některé aktivity využíváme i jiná místa než učebnu. např. vycházky do přírody, na zahradě.

Vzdělávací obsah je žákům nabízen v projektech, které se cyklicky opakují. Je tak zajištěna svobodná volba práce žáka a zároveň to, že se za druhý stupeň základního vzdělávání setká se všemi jevy a tématy.

Dále jsou integrovány tematické okruhy těchto průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah není roztříštěn na jednotlivá témata, ale umožňuje žákovi poznávat a učit se v souvislostech. Pomocí evokační prezentace je žák uveden do tématu. Na jejím základě si vybere oblast, které se bude věnovat hlouběji. Další svou práci (ať již samostatnou, skupinovou či pod vedením pedagoga) s možností využít všechny dostupné didaktické pomůcky, literaturu, pracovní listy, modely, počítače apod. téma zpracovává a prohlubuje poznatky o něm a předává je ostatním. Informace z oblastí, jejichž zpracování se přímo neúčastnil, mu jsou zprostředkovány spolužáky za supervize odborného učitele.

Plně si uvědomujeme věková specifika dospívajících žáků, tomu také přizpůsobujeme nabídku pojetí zpracování vzdělávacího obsahu především v podobě praktických činností. Jedna ze zvláštností této věkové skupiny je převažující potřeba získávat zkušenosti a informace právě na základě praktické činnosti. Součástí výuky je tak, práce na školním pozemku a výroba pomůcek.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žákovi předkládáme vzdělávací obsah v celé jeho komplexnosti. Nezaměřujeme se pouze na jediný obor, ale dbáme o smysluplné prolínání s ostatními oblastmi i předměty. (KU, KSP, KŘP, KP)

Na výuce předmětu se podílí více učitelů, kteří jsou spolu v neustálém kontaktu. Žák tak může získat komplexnější pohled na probíranou problematiku. (KU, KK, KŘP, KP, KSP, KO)
Výuku neomezujeme pouze na prostory učebny, ale necháváme žáky vybrat si pro ně vhodné pracovní místo. Mimo to, realizujeme exkurze, výlety, návštěvy akcí, souvisejících s probíraným tématem. (KU, KP, KŘP, KSP)

Pro přehledné plánování žákovy práce mu nabízíme pečlivě propracované myšlenkové mapy (KU, KŘP)

Za stěžejní považujeme řešení reálných problémů spjatých s potřebami žáků a společnosti. Žáci si tak uvědomí svou roli ve společnosti, svou možnost ji ovlivňovat a pocítí svou vlastní důležitost a užitek.

Jako důležitou považujeme práci na školní zahradě. Díky ní dochází k propojení vzdělávacího obsahu s reálným životem a užití vyučované látky v praxi (KO, KŘP, KSP, KU, KP)

Součástí výuky je možnost individuálních konzultací nad jakoukoliv problematikou (KU, KŘP, KSP)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU KOSMICKÁ VÝCHOVA

6. ročník

popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů - popíše buňku, vysvětlí funkci organel - vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou - pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický	Sluneční soustava planeta Země vývoj života na Zemi projevy života rozmanitost života třídění organismů mikroskop buňky rostlin a živočichů viry baktérie	Z-planeta Země, stavba F - optika
--	---	---

zástupce jednotlivých tříd • rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou • orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce • aplikuje získané vědomosti na charakteristiku vztahů živočichů • rozlišuje vědní obor botanika • popíše fotosyntézu • zná význam řas a vybrané zástupce • chápe vývojovou souvislost mezi řasami a mechorosty • definuje anatomickou stavbu rostlinných orgánů • chápe funkci kořene, stonku, listu, plodu a ovládá jejich typologii • rozpozná způsob rozmnožování rostlin • vysvětlí pojmy: pletivo, orgán, organismus • dokáže rozřadit organismy do systému • umí vysvětlit rozdíl ve stavbě buňky hub a rostlin • umí popsat	řasy mechorosty cévnaté rostliny výtrusné rostliny nahosemenné stopkovýtrusné houby vřeckovýtrusné Lišejníky	
---	--	--

jednotlivé části hub • pozná nejznámější zástupce hub • pochopí symbiotickou podstatu lišejníků		
• změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh • určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	
• objasní pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze hvězdy – jejich složení	

• využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	energie	
• rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu • využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles • změří velikost působící síly • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici • využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý gravitační pole a gravitační síla tlaková síla a tlak třecí síla výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Newtonovy zákony rovnováha na páce a pevné kladce	
• využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů • předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Pascalův zákon – hydraulická zařízení hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře Archimédův zákon	

• objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze	
• charakterizuje strunatce a obratlovce • určuje základní komponenty stavby těla • rozeznává vývojové posuny • pojmenovává zástupce a definuje jejich význam	strunatci Obratlovci	
• charakterizuje ryby • určuje základní komponenty stavby těla • orientuje se v jednotlivých orgánových soustavách • pojmenovává zástupce a definuje jejich význam • chápe specifika vodních ekosystémů	Ryby	
• charakterizuje obojživelníky • určuje základní komponenty stavby těla • pojmenovává zástupce a definuje jejich význam • vnímá prosperitu této třídy v souvislosti s funkcí ekosystému	Obojživelníci	
• charakterizuje plazy • určuje základní komponenty stavby těla • orientuje se v jednotlivých orgánových soustavách	Plazi	

• ovládá vývojové atributy daných skupin • rozlišuje řády • pojmenovává zástupce a definuje jejich význam • chápe specifika života a jejich spojitost s ekosystémem • charakterizuje ptáky • určuje základní komponenty stavby těla • rozlišuje teplokrevné živočichy • orientuje se v jednotlivých orgánových soustavách • ovládá charakteristiku jednotlivých řádů • pojmenovává zástupce a definuje jejich význam • chápe specifika života a jejich spojitost s ekosystémem • seznámí se s hospodářským významem • Charakterizuje savce • Chápe rozdíl mezi živorodými a placentární savci • Pracuje s potravní pyramidou a potravními řetězci • Charakterizuje šelmy • určuje základní komponenty stavby těla • chápe způsob života šelem • rozumí pojmům v oblasti vztahů v různých biotopech • orientuje se v jednotlivých	Ptáci Savci Živorodí savci Placentální savci šelmy	P – draví ptáci
---	---	------------------------

řádech a jejich charakteristikách • pojmenovává zástupce a definuje jejich význam • charakterizuje jednotlivé řády • zná dominantní prvky stavby těla určující daný řád • zařazuje jednotlivé druhy do souvztažných ekosystémů • umí vyhledat specifika významných druhů • chápe způsob přijímání a zpracování potravy • vnímá evoluci následných druhů • dokáže určit míru hospodářského využití • rozumí fázím domestikace • chápe funkci kořene, stonku, listu, ovládá jejich typologii • popíše vnitřní a vnější stavbu rostlin za použití osvojené odborné terminologie • určuje projevy života rostlin • rozumí pojmům pohlavní a nepohlavní rozmnožování • rozlišuje typy květů • rozlišuje typy plodů a jejich charakteristiku • chápe význam rostlin v celkovém kontextu přírody • podle charakteristických znaků rozlišuje krytosemenné rostliny • pochopí vývojové zdokonalení stavby těla	Stavba těla krytosemenných rostlin Krytosemenné rostliny Rostliny dvouděložné - pryskyřníkovité - růžovité - brukvovité - lískovité - bukčovité - vrbovité - lilkovité - miříkovité - bobovité - hvězdíkovité - hluchavkovité - krtičníkové Jednoděložné rostliny - amarylkovité	
---	--	--

• určuje znaky dvouděložných rostlin • ovládá charakteristiku jednotlivých čeledí • pojmenovává zástupce a definuje jejich význam • pozná vybrané zástupce • zná jejich význam a postavení v přírodě • uvede nejznámější zástupce jednotlivých čeledí	- liliovité - vstavačovité - sítinové - lunicovité Společenstva rostlin - okrasné rostliny - užitkové rostliny	
• určuje znaky jednoděložných rostlin • ovládá charakteristiku jednotlivých čeledí • pojmenovává zástupce a definuje jejich význam • pozná vybrané zástupce • zná jejich význam a postavení v přírodě • uvede nejznámější zástupce jednotlivých čeledí		
• definuje ekosystémy • chápe pojmy užitkové a okrasné • charakterizuje rostlinná společenstva		

8. ročník

• vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení • rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady		Roztoky a jejich složení chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost
--	--	--

prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání • přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu		klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – chemie a elektřina
• porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí • vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi		oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů solí kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů
• využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	hustota, objem, roztoky	
• sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač elektrické pole – elektrická síla; elektrický náboj; tepelné účinky	

- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	elektrického proudu; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu	
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla	fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, nemoci, úrazy a prevence životní styl	
- aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých	OSV Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Evropa a svět nás zajímá

	živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů významní biologové a jejich objevy	
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	dědičnost a proměnlivost organismů	

9. ročník

- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů. - určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	uhlovodíky paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva deriváty uhlovodíků přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí	
--	---	--

• zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi • aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze průmyslová hnojiva tepelně zpracovávané materiály plasty a syntetická vlákna detergenty a pesticidy, insekticidy hořlaviny léčiva a návykové látky	
• určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem • využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh • určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	formy energie obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	
• využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní • zapojí správně polovodičovou diodu • využívá zákona	magnetické pole vlastnosti světla – zdroje světla	

o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami		
- aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů významní biologové a jejich objevy	EV Ekosystémy Základní podmínky života
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	ochrana přírody a životního prostředí	EV Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje	Země – vznik a stavba Země nerosty a horniny vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky půda vývoj zemské kůry a organismů na Zemi geologický vývoj a stavba území ČR podnebí a počasí ve vztahu k životu	

hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě • rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků • uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi		
---	--	--

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu: Práce a umění

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce, Umění a kultura

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
4	4	3	3

Organizační vymezení

Žáci pracují ve vyučovacích blocích. Využívají prostory tříd, chodbu, dílny a kuchyňku. Jsou zařazovány poznávací exkurze, besedy, práce v terénu, práce na projektech, výroba pomůcek, příprava jídla a vaření apod.

Obsahové vymezení

Žáci se učí vnímat hudbu, jako důležitou součást života, jako specifický prostředek komunikace, orientují se v hudebních žánrech a zdokonalují svůj hudební projev. Prohlubují vztah k výtvarnému umění, k evropské a světové kultuře, zdokonalují svůj výtvarný projev.

V rámci projektů vytvářejí modely, zapojují se do práce na školní zahradě, připravují svačinky pro ostatní spolužáky. Orientují se v různých oborech lidské činnosti, osvojují si potřebné poznatky a dovednosti významné pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

Vzdělávací obsah není roztříštěn na jednotlivá témata, ale umožňuje žákovi poznávat a učit se v souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žákovi předkládáme vzdělávací obsah v celé jeho komplexnosti. Nezaměřujeme se pouze na jediný obor, ale dbáme o smysluplné prolínání s ostatními oblastmi i předměty. (KU, KSP, KŘP, KP)

Respektujeme osobnostní předpoklady žáků.

Pomáháme žákům poznat jejich silné a slabé stránky a pracovat s nimi. (KSP, KK)

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch. (KSP, KO)

Výuku neomezujeme pouze na prostory učebny, ale necháváme žáky vybrat si pro ně vhodné pracovní místo. Mimo to, realizujeme exkurze, výlety, návštěvy akcí, souvisejících s probíraným tématem.

Ve výuce využíváme různorodé metody a způsoby práce. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)

Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou i individuální práci

Poskytujeme žákům možnost volby. Volbu respektujeme a k jejímu respektování vedeme ostatní žáky. Zároveň vedeme žáky k porozumění, že každá volba má své důsledky.

Podporujeme rozvoj schopností dětí řešit samostatně běžné konfliktní situace.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU PRÁCE A UMĚNÍ

6. ročník

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	zpěv či hra vybrané lidové a umělé písně v jednohlasu i dvojhlasu. orientace v notovém zápise (délkové hodnoty not a pomlky, tempová označení, takt). hra vhodného doprovodu k písni na vybraný hudební nástroj, improvizace rytmického ostinatu. tvorba jednoduché obměny slyšeného či zapsaného melodického motivu.	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Hodnoty, postoje, praktická etika
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce, důležité technologické postupy technické náčrtu a výkresy, technické informace, návody	OSV Seberegulace a sebeorganizace Kreativita
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku příprava pokrmů úprava stolu a stolování	OSV Seberegulace a sebeorganizace Kreativita

• dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni		
• užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření		OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti

• užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	prvky vizuálně obrazného vyjádření	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti
• využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním	zpěv jednohlasu, respekt daného žánru hra na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace

projevu v běžném životě • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	orientace v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlk, tempová označení, dynamická znaménka, takt) hlasová hygiena ve znějící hudbě pojmenuje hudebně výrazové prostředky, rozpoznávání ve vybraných ukázkách operu, muzikál, balet, komorní a symfonickou hudbu, píseň a sborovou tvorbu. Poznávání úseků kde se objevuje citace, gradace, kontrast, opakování melodie a rytmu význam hudby v umělecké a běžné produkci (film, drama, reklama, sport) její vhodnost či nevhodnost. význam hudby v životě žáka	Kooperace a kompetice
• volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	rostliny – okrasné, zelenina, ovoce, péče, podmínky pěstován	OSV Seberegulace a sebeorganizace Kreativita EV Základní podmínky života Ekosystémy
• používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu	OSV Seberegulace a sebeorganizace Kreativita

• připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku příprava pokrmů úprava stolu a stolování	MkV Multikulturalita
• ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky • ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	digitální technika počítačové programy	

8. ročník

• vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru, a časovém průběhu	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita
--	---	---

• interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	komunikační obsah vizuálně obrazových vyjádření	
• využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	zpěv jednohlasu, respekt daného žánru. hra na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu. orientace v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlka, tempová označení, dynamická znaménka, takt, opakovací znaménka) hlasová hygiena ve znějící hudbě pojmenuje hudebně výrazové prostředky, rozpoznávání ve vybraných ukázkách operu, muzikál, balet, komorní a symfonickou hudbu, píseň a sborovou tvorbu. poznávání úseků kde se objevuje citace, zvukomalba, gradace, kontrast,	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice

	opakování melodie a rytmu. význam hudby v umělecké a běžné produkci (film, drama, reklama, sport) její vhodnost či nevhodnost. význam hudby v životě žáka.	
• užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu • provádí montáž, demontáž a údržbu	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce, důležité technologické postupy technické náčrty a výkresy, technické informace, návody úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, tradice a řemesla	OSV Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

jednoduchých předmětů a zařízení		
-------------------------------------	--	--

9. ročník

- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci, vysvětluje postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových	osobní postoj v komunikaci proměny komunikačního obsahu	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice
---	---	---

soudů		
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	zpěv jednohlasu či vícehlasu. hra na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu. orientace v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlky, tempová označení, dynamická znaménka, takt, opakovací znaménka) hodnocení slyšeného vokálního projevu. volba nejvhodnějšího způsobu reprodukce slyšeného či zapsaného hudebního motivu, tématu či skladby (zpěv, hra). charakteristika tanců, hudby, oblečení, rozlišení baletu, lidové tance, historické, společenské a současné styly. Předvedení základní figury. základní znaky typické pro hudbu jednotlivých slohových období. Styly a žánry vybrané ukázky populární hudby	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Kooperace a kompetice
ovládá jednoduché pracovní postupy	údržba domácích spotřebičů	

při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	technika v životě a domácnosti pracovní nástroje	
• vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	laboratorní technika základní experimenty ve vztahu k probíraným tématům	
• posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • prokáže v modelových situacích	volba profesní orientace zaměstnání podnikání trh práce možnosti vzdělávání	OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát

schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce		MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
---	--	--

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu: Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2	2

Organizační vymezení

Výuka předmětu probíhá ve školní tělocvičně, ve školním bazénu nebo na hřišti. Výuku žáci absolvují po skupinách společně se žáky z běžných tříd, dle rozvrhových podmínek daného roku. V 6. a 7. ročníku probíhá vždy v 1 hodině týdně výuka plavání. Při hodinách tělesné výchovy u žáků vyžadujeme sportovní úbor a obuv.

Obsahové vymezení

V Montessori pedagogickém systému není v tělesné výchově kladen důraz na soutěžení a na srovnávání výkonnosti mezi žáky, ale na spolupráci při kolektivních hrách a sportovních disciplínách.

U individuálních pohybových aktivit vedeme děti k úsilí zdolávat překážky, k odvaze vyzkoušet nové či obtížné a porovnáváním osobních výsledků zvyšovat své výkony.

Předpokládáme, že si žáci vytvoří optimální celoživotní postoj k pohybovým činnostem.

Tělesná výchova se zaměřuje na rozvoj pohybových dovedností a zdravotně zaměřených činností, žáci si osvojují ve všech rovinách poznatky o významu pohybové aktivity pro zdraví. Tělesná výchova směřuje k poznávání vlastních pohybových možností a zájmů a k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost a duševní pohodu.

Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je prožitek z pohybu. Dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu pohybového prožitku umocňuje.

Výchovné a vzdělávací strategie

Pohybové aktivity nabízíme žákům v takové podobě, aby nebyli stresováni porovnáváním a poměřováním svých výsledků s ostatními. Sport je tak vnímán jako zábava a příjemná relaxace, nikoliv stres, kdo je lepší. (KO, KSP)

Osobním příkladem a pozitivním přístupem vedeme žáky k přijetí a realizaci myšlenky fair play. (KO, KŘP)

Pro pohybové aktivity nabízíme různá místa, neomezujeme se pouze na sportoviště a tělocvičnu. Ukazujeme tak žákům, že pohyb je spjatý především s běžným životem. (KU, KSP)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA

6. ročník

- při vytrvalosti uplatňuje svoji vůli - zvládá techniku atletických disciplín - získané dovednosti zúročí při reprezentaci školy		OSV Seberegulace a sebeorganizace, Kooperace a kompetice
- provede základní gymnastické prvky - provede kotouly a přeskoky - při cvičení zlepšuje svůj fyzický fond	gymnastika základní akrobacie – hrazda, bedna šplh – lano, tyč rytmická a kondiční gymnastika	
- v praxi předvede herní činnosti jednotlivce i mužstva - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech - respektuje základní pravidla míčových her	sportovní hry základní druhy sportovních her (kolektivní, brankové, síťové, pálkovací) základní označení a vybavení hřišť vybíjená, florbal, kopaná	
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém terénu a prostředí (příroda, silniční provoz) - bezpečně se pohybuje na lyžích	turistika a pobyt v přírodě	EV Vztah člověka k prostředí
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování na neznámém sportovišti - předvídá možnost nebezpečí úrazu a	význam pohybu pro své zdraví prevence a korekce jednostranného zatížení a sval. dysbalancí hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	

přizpůsobí jim svou činnost • uvede zásady první pomoci	dobré sportovní vybavení, chrániče	
--	------------------------------------	--

7. ročník

• při vytrvalosti uplatňuje svoji vůli • zvládá techniku atletických disciplín • získané dovednosti zúročí při reprezentaci školy	atletika hod míčkem – dálka skok daleký – rozběh, odraz běžecká abeceda běh – 600-1 000 m – vytrvalost	OSV Seberegulace a sebeorganizace, Kooperace a kompetice
• provede základní gymnastické prvky • provede kotouly a přeskoky • při cvičení zlepšuje svůj fyzický fond	gymnastika základní akrobacie – hrazda, bedna šplh – lano, tyč rytmická a kondiční gymnastika	
• v praxi předvede herní činnosti jednotlivce i mužstva • uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech • respektuje základní pravidla míčových her	sportovní hry základní druhy sportovních her (kolektivní, brankové, síťové, pálkovací) základní označení a vybavení hřišť	
3. uvede a v praxi dodržuje základní pravidla míčových her 4.	vybíjená, florbal, kopaná úpolové sporty – postoje, pády	EV Vztah člověka k prostředí
• uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém terénu a prostředí (příroda, silniční provoz) • bezpečně se pohybuje na lyžích	Turistika a pobyt v přírodě, lyžařský kurz	
• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	význam pohybu pro zdraví prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových	

• uplatňuje vhodné a bezpečné chování na neznámém sportovišti • předvídá možnost nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • uvede a na modelových situacích prokáže znalost zásady první pomoci	dysbalanci hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech dobré sportovní vybavení, chrániče	
• předvede základní úpolové hry (přetahy, přetlaky a odpory)	úpolové sporty: postoje, pády, techniky	

8. ročník

• vyjmenuje základní rozdíly jednotlivých druhů sportovních her (rozměry hřišť atd.) • uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, rozliší role ve hře (divák, rozhodčí, útočník, obránce, brankář) • řídí sportovní utkání svých vrstevníků	sportovní hry: kopaná (sálová), basketbal, házená, základy volejbalu, softbal, florbal pravidla, hra	OSV Seberegulace a sebeorganizace, Kooperace a kompetice
• na modelových situacích pro • káže znalost protiúrazovou prevenci • provede obtížný prvek s dopomocí • při cvičení uplatní svůj fyzický fond • provede gymnastické prvky školní výchovy – přeskoky, shyby, toče	gymnastika akrobacie, hrazda-výmyk, toč, kruhy, shyby, švédská bedna – přeskoky, kotouly, šplh – lano	
• provede základní úpolové	úpolové sporty: postoje, pády, techniky	

hry (přetahy přetlaky a odpory)		
5. usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 6. uplatňuje vhodné bezpečné chování v neznámém prostředí 7. uvede zásady zdravého životního stylu	význam pohybu pro zdraví hygiena a bezpečnost při a po sportovních činnostech vhodné sportovní pomůcky a chrániče	

9. ročník

- vyjmenuje základní rozdíly jednotlivých druhů sportovních her (rozměry hřišť atd.) - uplatňuje zkušenosti z míčových - her v dalších sportech, rozliší - role ve hře (divák, rozhodčí, útočník, obránce, brankář) - řídí sportovní utkání svých - vrstevníků	sportovní hry: kopaná (sálová), basketbal, házená, základy volejbalu, softbal, florbal pravidla hra	OSV Seberegulace a sebeorganizace, Kooperace a kompetice
- dodržuje protiúrazovou prevenci - provede obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - provede gymnastické prvky školní výchovy – přeskoky, shyby, toče	gymnastika akrobacie, hrazda-výmyk, toč, kruhy, shyby, švédská bedna přeskoky, kotouly, šplh – lano	
provede základní úpolové hry (přetahy přetlaky a odpory)	úpolové sporty: postoje, pády, techniky	
8. uplatňuje bezpečné chování v neznámém prostředí hřišť a místa bydliště	turistika, pobyt v přírodě	

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu: Španělský jazyk

Vzdělávací oblast: Další cizí jazyk

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
0	0	3	3

Organizační vymezení

Vyučovací předmět Další cizí jazyk je realizován v duchu Montessori pedagogiky. Žáci jsou učitelem vedeni k aktivnímu se zapojování do výuky (konverzace, práce na posterech a projektech).

Žákům jsou při výuce běžně k dispozici cizojazyčné časopisy, literatura, pracovní listy a počítač s připojením na internet. Pro některé aktivity využíváme i jiná místa než učebnu, např. vycházky do přírody, na zahradě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Průběžně motivujeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce – poskytujeme příležitosti ke čtení cizojazyčné literatury, časopisů, zahraniční návštěvy, video programy. (KO, KŘP, KU)

Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou i individuální práci (KU, KŘP)

Klademe rovnoměrný důraz na porozumění a vlastní vyjádření, interakci, poskytujeme dostatek příležitostí k samostatnému projevu (KU, KŘP)

Aplikujeme cizí jazyk i do ostatních vyučovacích předmětů (KU, KŘP, KO, KP)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ŠPANĚLSKÝ JAZYK

8. ročník

výstupy	učivo	TO průřezových témat
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – z okruhů domov, rodina, volný čas, jídlo, oblékání, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu), zvířata, počasí	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace

• rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy		
--	--	--

9. ročník

výstupy	učivo	TO průřezových témat
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba –základní slovní zásoba okruhů – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a, počasí práce se slovníkem mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MkV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita

otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		
--	--	--

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

A. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

1. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné, respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.
2. Při hodnocení žáka jsou výsledky vzdělávání a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
3. Při průběžném i celkovém hodnocení uplatňuje učitel vůči žákovi přiměřenou náročnost a pedagogický takt.
4. Každému hodnocení musí závazně předcházet jasné a srozumitelné seznámení žáka s cíli vzdělávání a k nim náležejících kritérií hodnocení.

B. Zásady sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Učitelé se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat: co se mu daří, co mu ještě nejde, jak bude pokračovat dál.
5. Při školní práci vede učitel žáka tak, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

C. Získávání podkladů pro hodnocení

1. Hodnocení se provádí průběžně po celou dobu školního roku a je podkladem pro hodnocení žáka na vysvědčení.
2. Součástí průběžného hodnocení:
 - diagnostické pozorování, diagnostické testy, diagnostika čtení u žáků 1. – 5. ročníku
 - srovnávací písemné pololetní práce z českého jazyka, matematiky ve 3. – 9. ročníku
 - písemné práce, testy, prezentace a ústní zkoušení v 6. – 9. ročníku
 - portfolia 1. stupně mohou obsahovat např.: testy, didaktické hry a doplňovací cvičení, slohové práce, referáty, materiály k procvičování učiva, práce z VV, čtenářské listy.

D. Kritéria pro hodnocení výsledků vzdělávání

1. Učitel při průběžném hodnocení žáků využívá:
 - klasifikační stupnici 1-5:
 - 1 - výborný
 - 2 - chvalitebný
 - 3 - dobrý
 - 4 - dostatečný
 - 5 - nedostatečný
 - procentuální hodnocení na 1. stupni odpovídající klasifikační stupnici dle následující tabulky:

100 – 90 %	1
89 – 75 %	2
74 – 50 %	3
49 – 25 %	4
24 – 0 %	5

- procentuální hodnocení na 2. stupni, odpovídající klasifikační stupnici dle následující tabulky:

100 – 92 %	1
91 – 79 %	2
78 – 51 %	3
50 – 30 %	4
29 – 0 %	5

- známku 1* nebo 1 za bezchybnou, obsahově výjimečnou nebo nadstandardní práci
- vhodná motivační hodnocení (razítka, nálepky, smajlíky)
- slovní hodnocení

2. Váha známky je 1, s výjimkou následujícího:

- čtvrtletní a pololetní práce z českého jazyka a matematiky – váha 2
- souhrnné opakování z anglického a dalšího cizího jazyka – váha 2
- aktivita žáků v hodině, práce navíc, referáty, laboratorní práce aj. – váha 0,25 až 0,5

3. Hodnocení probíhá podle následujících kritérií:

	Znalosti a dovednosti	Úroveň myšlení	Komunikace	Spolupráce	Práce s informacemi	Zájem o učení, aktivita	Samostatnost v učení
	Žák						
1	plně ovládá	kreativní, pohotový, chápe souvislosti	výstižné a souvislé vyjadřování	plnohodnotně spolupracuje	plně zvládá	aktivní, učí se se zájmem	samostatně se učí
2	ovládá se zanedbatelnými nedostatky	celkem samostatný a tvořivý	téměř výstižné a souvislé vyjadřování	spolupracuje s drobnou pomocí	zvládá s dílčí pomocí	učí se svědomitě	potřebuje drobnou pomoc
3	ovládá s dílčími nedostatky	méně samostatný, napodobuje ostatní	vyjadřování s nepřesnostmi	spolupracuje s podporou	zvládá s větší pomocí	výrazné výkyvy v přístupu a v aktivitě	potřebuje dohled a pomoc
4	ovládá s výraznými nedostatky	nesamostatný	nesouvislé vyjadřování s velkými nedostatky	spolupracuje jen s výraznou podporou	dělá zásadní chyby i s pomocí	malý zájem, časté nedostatky při plnění povinností	nesamostatný, bez vedení se neučí

5	neovládá	na návodné otázky odpovídá nesprávně	neumí vyjádřit své myšlenky	nedokáže spolupracovat ani s výraznou podporou	nezvládá ani s pomocí	nezájem, velmi pasivní	nedokáže se samostatně učit
---	----------	--------------------------------------	-----------------------------	--	-----------------------	------------------------	-----------------------------

4. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení:

- klasifikačním stupněm 1-5 nebo slovním ekvivalentem (výborný, chvalitebný, dobrý, dostatečný, nedostatečný)
- slovním hodnocením, z kterého je zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl, a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům
- kombinací klasifikačního stupně a slovního hodnocení

E. Kritéria pro hodnocení chování

1. Kritériem pro klasifikaci nebo slovní hodnocení chování je dodržování školního řádu školy během klasifikačního období s přihlédnutím k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka.
2. Hodnocení chování žáka na vysvědčení:
 - klasifikačním stupněm 1–3 nebo slovním ekvivalentem (velmi dobré, uspokojivé, neuspokojivé)
 - slovním hodnocením
3. Hodnocení probíhá podle následujících kritérií:
 - Stupeň 1 (velmi dobré) - Žák dodržoval školní řád. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevňování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování.
 - Stupeň 2 (uspokojivé) - Žák se dopustil závažnějšího přestupku nebo mu bylo v daném klasifikačním období opakovaně uloženo výchovné opatření. Narušoval činnost kolektivu.
 - Stupeň 3 (neuspokojivé) - Žák se dopustil závažného přestupku proti školnímu řádu, žák není přístupný výchovnému působení a nesnaží se své chyby napravit.

F. Celkové hodnocení

1. Celkové hodnocení žáka zahrnuje výsledky klasifikace z povinných předmětů a chování, nezahrnuje hodnocení nepovinných předmětů. Stupeň celkového hodnocení se uvádí na vysvědčení.
2. Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení žáka mohlo být provedeno nejpozději do dvou měsíců po ukončení pololetí; není-li možné hodnocení ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
3. Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení žáka mohlo být provedeno do 30. září. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník. Žák, který nemohl být hodnocen v náhradním termínu, nebo byl hodnocen stupněm 5 (nedostatečně), opakuje ročník. Žák může na každém stupni opakovat ročník pouze jedenkrát.
4. Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy byl s touto skutečností seznámen, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení.

5. Komise žáka přezkouší neprodleně, nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Výsledek přezkoušení oznámí ředitelka školy zástupci žáka prokazatelným způsobem.
6. Celkové hodnocení na vysvědčení:
 - Prospěl(a) s vyznamenáním – Není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 -chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.
 - Prospěl(a) - Není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný.
 - Neprospěl(a) - Je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný.
 - Nehodnocen(a) - Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.

G. Hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a žáka nadaného nebo mimořádně nadaného:

1. Při hodnocení a klasifikaci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a žáka nadaného nebo mimořádně nadaného se vychází z doporučení školských poradenských zařízení. Žák se pak hodnotí klasifikačním stupněm nebo slovním hodnocením (vždy na základě žádosti zákonných zástupců). V případě použití slovního hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Součástí slovního hodnocení je také doporučení, jak předcházet případným neúspěchům
2. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

H. Komisionální zkoušky

1. Komisionální zkoušky se konají v těchto případech:
 - při přezkoušení žáka, kterého nebylo možno klasifikovat na konci prvního nebo druhého pololetí,
 - při opravných zkouškách,
 - při přezkoušení žáka, má-li zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
 - při přezkoušení žáka, který plní povinnou školní docházku mimo území ČR na základě žádosti zákonného zástupce,
 - při přeřazování žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.
2. Komise pro vykonání zkoušky je tříčlenná. Tvoří ji předseda, kterým je zpravidla ředitelka školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel, jímž je zpravidla vyučující daného předmětu, a přísedící, který má aprobaci pro týž nebo příbuzný předmět.

Klasifikační stupeň určí komise většinou hlasů. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol.